

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

За листом
читача

Про що
мовчить рояль

► СТОР. 10

SOS!

Лебеді
приземлилися
на проталину
Південного Бугу

► СТОР. 5

Проблема

Сироти
в другому
поколінні

► СТОР. 11

№ 20 (4770)

П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛЮТОГО 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Сильна повинь
затопить
чверть Києва?

Нещодавнє нетривале по-тепління повсюдними калюжами змусило киян задуматися: що буде навесні, коли метрові кучугури невивезеного снігу та льоду розтануть? Мокрі ноги та залиті водою подвір'я — найменше з лих, що пророчать екологи, заявляючи: велика повинь, що може затопити цілі райони столиці, цілком можлива. ► СТОР. 6

Позичать кошти
на реабілітацію ГЕС

Світовий банк виділить кошти на реабілітацію українських гідроелектростанцій. Відповідну кредитну угоду підписали міністр палива та енергетики України Юрій Продан і директор Світового банку у справах України, Білорусі та Молдови Мартін Райзер. Як повідомили в представництві Світового банку, йдеться про додаткове фінансування Проекту реабілітації гідроелектростанцій в Україні в сумі 60 мільйонів доларів США.

Початкова позика на фінансування проекту обчислювалася 106 мільйонами доларів США. Його мета — підвищити надійність, ефективність і безпеку гідротехнічних споруд та устаткування «Укргідроенерго» й поліпшити екологічні показники, пов'язані з їхньою діяльністю. Крім того, проект сприятиме підвищенню потужностей гідроелектростанцій Дніпровського каскаду приблизно на 400 МВт та збільшенню виробленого ними обсягу електроенергії приблизно на 500 ГВт-год.

Коли ми були на Ти

З нагоди 10-річчя утворення Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України в Києві відкрито спеціальну виставку. Її розгорнуто в Музеї історії Великої Вітчизняної війни. Два дні тому наша газета анонсувала цю подію. Потім ми побували на відкритті виставки. Враження — особливе. В день відкриття сюди прийшли наші й зарубіжні дипломати, чиновники Мінкультури та МЗС. Вручалися президентські нагороди тим, хто сприяв поверненню культурних цінностей. Звісно, не обійшлося без офіціозу. Та водночас виставка справляла потужне враження зовсім не офіційної інтимності й затишку. Це одразу відчували діти. І зрозуміло, чому: адже все це повернулося додому й повертає нам відчуття Дому. Серед експонатів є листи великих людей, які колись називали одне одного на Ти. А тепер це звертання стосується й нас. ► СТОР. 8

На знімку: на виставці «Врятовані. Збережені. Повернені». Діти біля стенду давніх кримськотатарських прикрас, вивезених під час Другої світової війни.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Проводжали олімпійців до Канади

РЕПОРТАЖ ПРО ПРОВІДИ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ
НА ЗИМОВУ ОЛІМПІАДУ-2010 ДО ВАНКУВЕРА ЧИТАЙТЕ НА 14-Й СТОР.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

ПОДІЯ

Вибух на «копанці». Знову загинули люди

На колишній шахті «Запорізькій», розташованій поблизу Красного Луча, вчора вночі пролунав вибух. У той час у шахті на глибині 100 метрів перебували гірники, які виконували прохідницькі роботи. За попередніми даними, на момент НП під землею були чотири особи. Один гірник загинув, інші перебувають у зоні вибуху. Доля їх поки що невідома, але надії на те, що вони залишилися живі, у фахівців немає. Рятувальні роботи здійснюють бійці Краснолуцької воєнізованої гірничо-рятувальної частини. За словами голови Запорізької сільради Олексія Білоглазова, ця дільниця закритої 1996 року шахти була взята в сільради у приватну оренду на десять років і протягом трьох років розроблялася. Ліцензія на видобуток вугілля у власників «копанки» є. На цьому виробництві було працевлаштовано близько 50 місцевих жителів. На момент підготовки матеріалу офіційних даних від влади й служб не було, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

КОРОТКО

■ Відповідальний за переозброєння армії заступник міністра оборони Богдан Буца подав у відставку.

■ В Івано-Франківську відкрили комп'ютеризовану бібліотеку, де незрячі слухатимуть голосові книжки.

■ «Зелені кашкети» Чернівецького прикордонного загону припинили спробу незаконного переміщення через україно-румунський кордон рекордної партії тютюнових виробів (на суму 1 млн. 270 тис. грн.).

■ Заняття у столичних школах, де працюють виборчі дільниці, перенесуть з 8 на 13 лютого.

Віктор Ющенко підписав зміни до закону про вибори Президента України ► СТОР. 2

Свідчення взаємної недовіри

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає факт прийняття закону «Про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України» свідченням взаємної недовіри українських політиків. Разом з тим він переконаний, що внесення цих змін не призведе до фальсифікації результатів виборів за умови чіткого дотримання членами виборчих комісій законодавства.

«Сам факт розгляду цього питання є свідченням того, що українські політики, і перш за все фіналісти виборчої кампанії, не довіряють одне одному,

що вишукуються можливості не як вести вибори, а як ошукати одне одного. Наслідком взаємної недовіри та підозр і став розгляд цього питання у Верховній Раді», — сказав В. Литвин у четвер в інтерв'ю парламентському телеканалу «Рада».

При цьому керівник парламенту вкотре наголосив, що «закон про вибори Президента України, який заклав подібні «міни», є результатом спільних зусиль Партії регіонів і БЮТ». «Вони створили цей закон, відкинувши при цьому всі ті розумні пропозиції, до яких зараз доводиться повертатися. І мені

дивно слухати взаємні звинувачення з цього питання», — додав він.

В. Литвин нагадав, що за чинним законодавством виборчі комісії формуються кандидатами в Президенти у рівному співвідношенні, і рішення комісії приймається двома третинами голосів її членів. Разом з тим, зазначив він, фіналісти президентських перемовин не виключають можливості умисної неявки на роботу членів виборчих комісій — представників опонента, що може призвести до зриву виборчого процесу. «Ця взаємна недовіра призвела до внесення проекту закону про те, щоб комісії (дільничні) або доукомплектували комісії вищого рівня, або щоб вони могли приймати рішення за наявнос-

ті 50 відсотків членів комісій — половиною присутніх», — підсумував він.

Разом з тим керівник парламенту наголосив, що ця норма закону може і не застосовуватися — за умови, якщо члени комісій «як від Януковича, так і від Тимошенка прийдуть і виконають всі обов'язки, що від них вимагає закон».

«Моя позиція, яку я неодноразово висловлював, проста і очевидна: у процесі гри правила гри не змінюють», — сказав В. Литвин. — Але як Голова Верховної Ради України я зобов'язаний проводити засідання парламенту. Деякі мені пропонували «захворіти». Можна було вмити руки, але я не ухилився і не буду ухилятися від відповідальності, як у випадку з питанням щодо міністра

внутрішніх справ, так і у випадку про зміни до закону про вибори Президента України».

Відповідаючи на запитання, чи дійсно було звернення представника фракції БЮТ Андрія Кожем'якіна до керівника парламенту з проханням не підписувати цей закон, Голова Верховної Ради сказав: «Так, але вже після того, як документ був підписаний». За словами В. Литвина, будь-який депутат має право звернутися до керівника парламенту з подібним листом, але разом з тим він повинен обґрунтувати своє прохання. «Цього у зверненні депутата не було», — зазначив В. Литвин. За словами керівника парламенту, якщо він затягнув підписання цього закону, то був би звинувачений у зриві виборів, у тому, що не працюватимуть виборчі комісії.

Прес-служба Верховної Ради України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України» щодо організації роботи виборчих комісій

Верховна Рада України постановляє: 1. Внести до Закону України «Про вибори Президента України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 20—21, ст. 291; 2009 р., № 50, ст. 754) такі зміни:

- 1) у статті 28: а) частину четверту виключити; б) частину вісімнадцяту доповнити абзацом другим такого змісту: «У разі бездіяльності виборчої комісії комісія вищого рівня має право прийняти рішення по суті питання, віднесеного до компетенції комісії нижчого рівня. У день голосування такі питання розглядаються комісією вищого рівня невідкладно»;

- 2) у пункті 8 частини четвертої статті 30 слова «комісії вищого рівня» замінити словами «комісії вищого рівня, неякщо на засідання виборчої комісії у день голосування»; 3) у статті 85: а) у частині десятій слова «у кількості, що відповідає кількості поданих кандидатур. Кандидат, який не використав можливість подати встановлену кількість кандидатур до складу відповідної виборчої комісії, може подати такі кандидатури не пізніше як за два дні до дня повторного голосування» замінити словами «в порядку, передбаченому частиною дванадцятою цієї статті»; б) після частини одинадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

«12. У разі якщо кандидат на пост Президента України не використав можливість подати встановлену кількість кандидатур до складу відповідної окружної виборчої комісії у строки, передбачені частиною шостою цієї статті, Центральна виборча комісія формує склад окружної виборчої комісії у кількості, визначеній частиною п'ятою цієї статті, за поданням голови відповідної обласної ради.

У разі якщо кандидат на пост Президента України не використав можливість подати встановлену кількість кандидатур до складу відповідної дільничної виборчої комісії у строки, передбачені частиною дев'ятою цієї статті, окружна виборча комісія формує склад дільничної виборчої комісії у кількості,

визначеній частиною восьмою цієї статті, за поданням міського голови, голови районної, районної у місті ради».

У зв'язку з цим частини дванадцяту—вісімнадцяту вважати відповідно частинами тринадцятою—дев'ятнадцятою;

в) у частині тринадцятій слова «представника від того ж кандидата» замінити словами «члена комісії, який призначається комісією вищого рівня за поданням голови відповідної ради або міського голови».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
3 лютого 2010 року.
№ 1849-VI.

Закон змінили. Комісії можуть працювати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 3 лютого

Хоча зазвичай у середу Верховна Рада у пленарному режимі працює лише вранці, цього тижня позачергове засідання тривало до вечора. Стільки часу було потрібно, щоб устигнути розглянути усі 232 поправки, внесені до проекту закону про вибори Президента стосовно організації роботи виборчих дільниць.

Народні обранці мали лише півгодинну обідню перерву. Решту часу перший заступник голови Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Ольга Боднар провела за трибуною, біля якої час від часу змінювалися «на варті» представники Партії регіонів. Голова Верховної Ради Володимир Литвин оголошував до розгляду поправки, які представляли здебільшого Юрій Кармазін, Володимир Бондаренко, Сергій Подгорний та сама Ольга Боднар. У своїх промовах вони неодноразово наголошували, що розгляд питання відбувається із суттєвими порушеннями законодавства. Йшлося про те, що в середу ще не закінчився термін, протягом якого народні депутати мають право подавати свої пропозиції для покращення документа, а таблиця, за якою законодавці його розглядали, складалася без відома профільного комітету. Юрій Кармазін, зокрема, наголошував, що на депутатів чиниться тиск, оскільки вони позбавлені права на обідню перерву, а сама процедура розгляду відбувається під пильним контролем президії з боку регіоналів. Ці та низка інших обставин дають право пар-

ламентаріям звернутися до суду, щоб визнати позачергове засідання нелегітимним, а всі ухвалені на ньому рішення такими, що є поза законом, підкреслював народний обранець.

Близько шостої години вечора кожен з поправок було розглянуто. Представники коаліції вимагали поставити на голосування прийняті в першому читанні подані суб'єктом законодавчої ініціативи, а саме Першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Лавриновичем, поправки до 24-ї, 28-ї та 85-ї статей. Однак глава парламенту Володимир Литвин оголосив голосування з приводу ухвалення в другому читанні та в цілому проекту змін у закон про вибори Президента. Він набрав 233 голоси. Окрім Партії регіонів і комуністів документ підтримали 29 нунсівців, чотири позафракційних депутати та один представник БЮТ.

Нагадаємо, згідно з ухваленим законопроектом, відмінено кворум у 2/3 для виборчих комісій. Якщо ж комісія виявиться бездіяльною, рішення по суті питання зможе невідкладно ухвалювати комісія вищого рівня. Також умовою для дострокового припинення повноважень виборчому стане неявка на засідання комісії в день голосування. «Рішення про дострокове припинення повноважень члена виборчком прийматиметься одночасно з рішенням про включення до складу відповідної комісії іншого члена комісії, який призначається комісією вищого рівня за поданням голови відповідної ради або міського голови», йдеться у тексті законопроекту.

Надія СМІАН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Володимир Малишев і Станіслав Скубашевський.

Обласні ради проти голів ОДА

Депутати Дніпропетровської обласної ради висловили недовіру голові облдержадміністрації Віктору Бондарю. За таку пропозицію керівника депутатської фракції комуністів Юрія Осетрова на останній сесії, де розглядали єдине питання — про звернення обласної ради щодо забезпечення реалізації конституційних прав виборців області при підготовці та проведенні повторного голосування з виборів Президента 7 лютого 2010 року, — проголосували 57 із 70 присутніх у залі депутатів.

Офіційна підстава (про що записано в рішенні сесії) — неналежне виконання Віктором Бондарем повноважень, що призвело до спаду виробництва, зростання безробіття, цін на продукти харчування і товари першої потреби, погіршення життя населення області, збільшення недовіри громадян до органів влади всіх рівнів. Фактична (про що закидали виступаючи, переважно члени фракції Партії регіонів і Блоку Лазаренка) — відверта підтримка керівником ОДА кандидата у Президенти Юлії Тимошенко. Сам Віктор Бондар, коментуючи цю подію, нагадав, що 18 грудня 2009 року депутати облради на черговій сесії затвердили його звіт і не висловили жодного невдоволення.

Звернення депутатів не повинно мати для голови облдержадміністрації юридичних наслідків, вважають фахівці юридичного управління облдержадміністрації. Згідно зі ст. 43 закону про місцеве самоврядування, обласна рада може прийняти рішення про недовіру місцевому голові. Однак при цьому законодавством регламентується порядок та підстави для прийняття такого рішення. В даному випадку, пояснюють юристи, воно прийняте з порушенням процедури, повідомляє наш власний кореспондент Тетяна Колядинська.

Так само висловили недовіру голові ОДА Арсену Авакову й депутати Харківської облради. Рішення ухвалено двома третинами голосів. Однак сам голова обласної державної адміністрації та його команда такі дії вважають сфабрикованими. У заяві, розміщеній на офіційному сайті Харківської облради, йдеться про те, що це рішення «було проголосоване спонтанно в основному депутатами Партії регіонів».

Далі інформується, що голова облдержадміністрації, згідно із законом, звітує про виконану роботу раз на рік і лише за підсумками звіту передбачено ухвалення рішення про довіру або недовіру голові обласної адміністрації. Звіту ОДА у Харкові цього року не було, і в порядку денному сесії він не передбачався. Отож питання про недовіру не обговорено на всіх комісіях, як того вимагає закон, а претензії до діяльності облдержадміністрації та особисто Арсена Авакова, озвучені окремими депутатами в ході пленарного засідання, не підтверджено жодними документами, йдеться у тексті згадуваної заяви. Тож харківська обласна адміністрація має намір оскаржувати це рішення.

За даними газети «Сегодня», у секретаріаті Президента жодних кадрових змін у регіонах найближчим часом не передбачається, адже головам обласних державних адміністрацій і так залишилося працювати недовго.

Механізм гарантованого кворуму

Кандидат на посаду Президента Віктор Янукович заявив, що глава держави підпише зміни до закону про вибори Президента, оскільки зацікавлений у проведенні чесних виборів в Україні. При цьому він зазначив, що ці зміни виключать можливість зриву другого тура президентських виборів.

Водночас Партія регіонів у своїй заяві назвала «кричущою неправдою» висловлення Юлії Тимошенко про те, що дії Верховної Ради стосовно внесення змін у закон про вибори Президента не-демократичні й підривають справедливість виборчого процесу. На думку регіоналів, до внесення змін будь-яка сторона мала можливість зірвати вибори шляхом незабезпечення кворуму, оскільки в другому турі президентських виборів у кожній комісії будуть представники обох кандидатів у рівному складі. Тим часом зміни до закону передбачають можливість виникнення такої ситуації і забезпечують механізм гарантованого кворуму, «за якого люди зможуть проголосувати, а виборчі комісії — встановити результати виборів». Регіонали також відзначають, що ця поправка до закону набуває чинності в тому випадку, коли будь-яка сторона, що бере участь у виборчому процесі, відкликає своїх представників, перешкоджаючи тим самим обов'язковому кворуму окружної або дільничної виборчої комісії.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Тимошенко побачила нову коаліцію та не виключає, що звернеться до народу

Кандидат на посаду Президента Юлія Тимошенко заявила, що ухвалення змін до Закону «Про вибори Президента» загрожувало існуванню демократії в країні. «Сьогодні ми відчуваємо, що наша країна опинилася перед загрозою повної руйнації демократії. Все, що нам залишалося від старої влади, — це проводити чесні і прозорі вибори, але таку можливість Партія регіонів хоче у нас

відібрати. Вони хочуть зруйнувати останній здобуток — проводити чесні вибори», — сказала вона під час учорашньої прес-конференції. При цьому прем'єр наголосила, що законопроект, у підготовці якого всупереч нормам Регламенту не брали участь профільні комітети Верховної Ради, «мінє всі правила проведення виборів і відкриває магістральний шлях для їх фальсифікації». Також вона зауважила, що під час голосування за ці зміни по суті вималювалася коаліція Партії регіонів, комуністів і «НУ—НС»: «Я думаю, що ця коаліція саме й зробила свій перший успішний крок, зруйнувавши чесні вибори Президента і поставивши під загрозу чесний шлях розвитку України».

Водночас Ю. Тимошенко підкреслила, що боротиметься за те, щоб закон залишився в тій редакції, в якій він був раніше, та щоб вибори все ж таки відбулися. При цьому вона висловила сподівання на те, що ці зміни до закону про вибори Президента заблокує чинний глава держави. У разі, якщо можливість для проведення чесних виборів «буде зруйновано остаточно, я буду звертатися до народу України просто повстати проти таких технологій», — пообіцяла Ю. Тимошенко.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Посилено охорону пам'ятників та меморіальних комплексів

На Прикарпатті напередодні і під час проведення другого туру президентських виборів взято під цілодобову охорону пам'ятники героям національно-визвольних змагань. — Уже скориговано маршрути нарядів патрульної служби для максимального їх наближення до меморіальних комплексів та кладовищ, — повідомив керівник ЦГЗ УМВС в Івано-Франківській області Василь Гультайчук. Особливо правоохоронці пильнуватимуть пам'ятники Герою України Степану Бандері в Івано-Франківську та в його рідному селі Старому Угринові Калуського району. Ці заходи вжито у зв'язку із заявами деяких політичних сил про можливі акти вандалізму під час другого туру виборів. А загалом порядок в регіоні в день голосування забезпечуватимуть понад дві тисячі правоохорон-

ців. На кожній виборчій дільниці Прикарпаття вахту нестимуть по два міліціонери. Також цілодобово працюватиме телефон «гарячої лінії».

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Проти судді порушено кримінальну справу

Генеральна прокуратура, провівши перевірку звернень народних депутатів стосовно неналежного функціонування автоматизованої системи документообігу у Київському апеляційному адміністративному суді та розгляду справ, пов'язаних з виборчим процесом, виявила порушення вимог законодавства.

Встановлено, що, попри повне матеріально-технічне забезпечення вказаного суду необхідними ресурсами, функціонування системи автоматичного документообігу належним чином не забезпечено. Як наслідок, «розподіл справ між суддями, в тому числі пов'язаних з виборчим процесом, здійснювався особисто головою суду без дотримання принципу об'єктивності, неупередженості, випадковості, що призвело до ухвалення незаконних судових рішень і порушення виборчих прав громадян». Зокрема, суддя цього суду, отримавши у провадження справу без дотримання законодавчо встановленого автоматичного порядку розподілу, незаконно в ніч перед голосуванням 17 січня 2010 року переглянув за нововиявленими обставинами рішення, ухвалене за позовом представника одного з кандидатів у Президенти, незважаючи на те, що таких обставин у справі не було. Внаслідок неправомірного перегляду судового рішення було ухвалено постанову про задоволення позову, яка суперечить виборчому законодавству та правовій позиції Вищого адміністративного суду з цього питання.

З огляду на характер та суспільну небезпечність виявлених порушень законодавства Генпрокуратура порушила кримінальну справу стосовно судді Київського апеляційного адміністративного суду за ч.1 ст. 375 КК України та направила до Вищої Ради юстиції подання про його звільнення з посади, — повідомляє прес-служба ГПУ.

Вл. інф.

Територіальні громади хочуть бути почутими

Учора в Києві відбулося засідання Національного конгресу місцевого самоврядування за участі Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко, під час якого було обговорено політичну ситуацію в країні напередодні другого туру президентських виборів, роль місцевих громад у вирішенні проблем регіонів, стан місцевих бюджетів та розмежування повноважень між виконавчими та самоврядними органами влади.

Національний конгрес місцевих самоврядування було створено керівниками асоціацій органів місцевого самоврядування — Асоціації міст України, Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, Української асоціації місцевих та регіональних влад тощо. Метою Національного конгресу місцевого самоврядування є забезпечення спільної діяльності органів самоврядування та виконавчої влади, спрямованої на формування державної регіональної політики, удосконалення територіальної організації влади. Конгрес планує подати на розгляд Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади пропозиції щодо зміцнення місцевої демократії, удосконалення територіальної організації влади, розвитку міжбюджетних відносин, захисту інтересів територіальних громад.

Фото Вадима ГРІГА (Українформ).

У школах можна спілкуватися не лише українською

Учора Конституційний Суд України (КС) оприлюднив рішення, яким визнавав конституційним п. 24-1 та неконституційними зміни до п. 46, якими було доповнено в вересні 2009 року Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затверджене Постановою Кабміну № 964 від 14.06.2000 року (Положення). Ці пункти визначали українську мову мовою навчання та зобов'язували викладачів постійно її застосовувати.

КС вважає, що у п. 24-1 відтворюється зміст Конституції про те, що державною мовою є українська мова і гарантується вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин України, а громадяни, які належать до таких меншин, мають право на навчання рідною мовою чи на її вивчення у державних і комунальних навчальних закладах. Крім цього, до повноважень Кабміну належить забезпечення проведення політики щодо всебічного розвитку і функціонування державної мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України та створення умов для вільного розвитку мов корінних народів і національних меншин України. Отже, даний пункт є конституційним.

А от, аналізуючи зміст другого абзацу п. 46 Положення про те, що педагогічні працівники зобов'язані

в робочий час у навчальному закладі постійно застосовувати українську мову, а якщо це навчальний заклад з навчанням мовою національних меншин, то, поряд з українською мовою — також мову, якою здійснюється навчально-виховний процес в цьому закладі, КС прийшов до протилежного висновку. Кабмін, визначивши порядок застосування мов педагогічними працівниками загальноосвітніх навчальних закладів, вийшов за межі своїх повноважень, оскільки за Конституцією такий порядок визначається виключно законами України. Таким чином, ця норма Положення є неконституційною та втрачає свою чинність.

На прес-конференції голова КС А. Стрижак зазначив, що, приймаючи рішення, КС керувався виключно Конституцією і не мав на меті будь-якої політизації цього питання.

Ірина НАЗАРЧУК.

Обласна рада виграла суд у Кабінету Міністрів

Донецький окружний адміністративний суд задовільнив у повному обсязі вимоги Донецької обласної ради, які містилися у позові до Кабінету Міністрів України та Міністерства фінансів про визнання їхніх дій та бездіяльності протиправними.

Як повідомлялося раніше, обласна рада вимагала від Кабінету Міністрів України виконання підписаної у вересні 2007 угоди з Донецькою обласною радою щодо регіонального розвитку області. Цим документом було заплановане здійснення спільних заходів, спрямованих, зокрема, на розвиток і реструктуризацію вугільної галузі, надійне та ефективне функціонування систем життєзабезпечення в населених пунктах, створення ефективної системи в галузі наводливого природного середовища, розбудову та модернізацію інфраструктури. Сторони взяли на себе зобов'язання щороку передбачати бюджетне фінансування для виконання намечених програм. Угода була укладена, коли уряд очолював Віктор Янукович, але виконувати її випало уряду Юлії Тимошенко

Свого представника надіслав Мінфін, а ось від уряду на судові засідання ніхто не з'явився. Суд розглянув справу за відсутності одного з відповідачів. «Ми наполягаємо на розгляді цього питання, — заявив на початку засідання заступник голови обласної ради Володимир Ішков. — І без того уряд уже два роки відтягає, як може, виконання договору про регіональний розвиток із Донецькою областю. Наші аргументи Кабінет Міністрів спростувати не може і тому нескінченно відкладає розгляд справи». Вивчивши всі обставини, суд прийняв рішення задовільнити вимоги позивача в повному обсязі.

Ліна КУЩ.

Ці президентські вибори, як ніколи досі, є надзвичайно важливими для кожного з нас

Джерело влади — яким воно є і хто з нього п'є «святую» воду

Конституцією України 1996 року визначено, що носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ ..., право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Наскільки сильна і демократична норма Основного Закону країни. Воістину щасливий народ, адже у його руках практично все, аби тільки бажання і воля — будуй хоч рай на Землі. Чому ж, маючи такі важелі, великий, мудрий, працьовитий, гордий і талановитий український народ живе від виборів до виборів дедалі гірше, а вона — влада, створена руками народу, дедалі краще?

Чи про таку Незалежність мріяв і боровся у 1991 році народ України? Так, він справді боровся і здобув Незалежність, але не собі, а тим, хто 18 років п'є останні соки з України та її народу, хто вивіз і продовжує вивозити в офшори за кордон нахабно вкрадене і відібране у народу багатство, хто зробив із свого народу не джерело влади, а законслухняних і терплячих рабів.

Чи була воля влади до стабільності впродовж здобуття Незалежності? По суті, влада не мала жодного уряду, що працював для людей, адже вони змінювалися занадто швидко. Урядовці встигали тільки звикнути до крісла та вирішити суто власні інтереси. Калейдоскоп урядових змін має унікальний український феномен. Зверніть увагу на терміни перебування при владі кожного із керівників уряду України:

1991.04—1992.10 — Прем'єр-міністр України Фокін Вітольд Павлович	— 1,5 року
1992.10—1993.09 — Прем'єр-міністр України Кучма Леонід Данилович	— 11 міс.
1993.09—1994.06 — в. о. Прем'єр-міністра України Звягільський Юхим Леонідович	— 9 міс.
1994.06—1995.04 — Прем'єр-міністр України Масол Віталій Андрійович	— 10 міс.
1995.06—1996.05 — Прем'єр-міністр України Марчук Євген Кирилович	— 11 міс.
1996.05—1997.07 — Прем'єр-міністр України Лазаренко Павло Іванович	— 1 рік 2 міс.
1997.07—1999.12 — Прем'єр-міністр України Пустовойтенко Валерій Павлович	— 2,5 року
1999.12—2001.05 — Прем'єр-міністр України Ющенко Віктор Андрійович	— 1,5 року
2001.05—2002.11 — Прем'єр-міністр України Кінах Анатолій Кирилович	— 1,5 року
2002.11—2005.01 — Прем'єр-міністр України Янукович Віктор Федорович	— 2 роки 2 міс.
2005.02—2005.09 — Прем'єр-міністр України Тимошенко Юлія Володимирівна	— 7 міс.
2005.09—2006.08 — Прем'єр-міністр України Єхануров Юрій Іванович	— 11 міс.
2006.08—2007.12 — Прем'єр-міністр України Янукович Віктор Федорович	— 1 рік 4 міс.
2007.12 — Прем'єр-міністр України Тимошенко Юлія Володимирівна	— ?

Така «ротация» урядових команд, звісно, не на користь суспільно-політичному та економічного розвитку держави. Невже народ забажав такої щорічної зміни кадрів, щоб тільки не було ладу і толку в державі? Звісно, ні. Режисерами державного курсу є знову ж таки одні й ті самі особи, за яких «джерело влади» вимушене голосувати практично кожен виборчу кампанію.

Що ми маємо від такого волевиявлення та правління одних і тих самих?

Передусім — нас стало набагато менше. З 52 млн. народу на сьогодні населення України налічує 46 млн. громадян. Українці як нація стали однією із найбідніших країн світу, а водночас рівень корупції досяг вершин міжнародних рейтингів. Тут ми майже фаворити.

Суспільство України різко поділене на вкрай багатих (їх близько 10%) і вкрай бідних (їх більше 80%). Омріяний політиками прощарок середнього класу не відбувся, адже це сучасній владі абсолютно не потрібно.

Нас поділено не лише за матеріальними статками, рівнем заробітної плати чи пенсії — розділено навпіл — Схід і Захід.

За таким розподілом у суспільстві формується громадська думка, політичні сили, штучно народжуються лідери нації.

Формування економічної політики за всі роки Незалежності здійснювалося не на користь «джерела влади». В Україні зруйновано весь промисловий потенціал — фабрики, заводи, виробничі об'єднання з рук держави перейшли у власність приватного сектору.

Надогов втрачені робочі місця, фахівці, наукова думка, потенціал інженерії та професіоналів у всіх галузях економіки.

Наявна індустріальна база країни змушена перейти не до ринкових, а до базарних відносин. Колосальний ресурс талановитих і працьовитих людей замість того, щоб отримувати

достойну заробітну плату і виробляти справді конкурентоспроможну продукцію за світовими стандартами, перейшов від виробництва до суцільної торгівлі.

За результатами реалізації економічної політики держави, що здійснюється в останні роки, чітко спостерігається курс на повний та остаточний розвал усього економічного потенціалу, ліквідацію державного сектору економіки.

Щорічна зміна урядів країни унеможливило забезпечення планового і системного підходу до розвитку вітчизняної промисловості, підтримку малого і середнього бізнесу, формування зовнішньо-експортної політики. Через відсутність механізмів плановості, втрати державного регулювання, політики ціноутворення державний бюджет поповнюється не за рахунок прибутків від виробництва, а за рахунок продажу державного майна та високих податків. Держава практично втратила регулювання стратегічними галузями, ринок не став впливовим та ефективним механізмом розвитку економіки, а створює базу для тінізації та надприбутків «касти фінансових олігархів» країни.

Потуги зупинити антисуспільні явища, звичайно, є. Завдяки Конституції України 1996 року в державі запроваджено нові демократичні інститути в системі державного управління, які покликані забезпечувати контроль за діями владних структур.

Серед таких — Рахункова палата України, яка від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до державного бюджету та їх використанням.

За сотнями і тисячами порушень у сфері фінансів Рахункова палата направляла матеріали до Генеральної прокуратури, водночас, по суті, ніхто не поніс кримінальної відповідальності з державних мужів, винні, як завжди, «стрілочники» та «сторожі».

У влади геть відсутнє бажання наводити в країні порядок, відбувається лише імітація боротьби з корупцією, а натомість триває процес розправи з усіма, хто може, хоче і говорить суспільству правду. Зокрема, з тією ж Рахунковою палатою, звужуючи її правове поле, зменшуючи фінансове та матеріальне забезпечення, намагаючись ліквідувати єдиний незалежний орган фінансового контролю, що по суті діє від імені народу України, створюються ризики щодо обмеження ініціативи розвитку громадського контролю, запровадження єдиної системи державного фінансово-економічного контролю, тобто «всевидяче око контролю» сучасній владі не потрібно, бо вона не щира, не відверта, вона не з народом, а отже — не народна.

Невтішними є й здобутки влади за роки незалежності в частині формування та реалізації соціальної політики. Україна продовжує займати передові місця по смертності, найгіршими залишаються соціальні стандарти серед країн світу і Європи, зокрема мінімальна заробітна плата, мінімальна пенсія, стипендія тощо. З року в рік втрачаються національні й культурні цінності. Сфери культури, медицини, освіти, особливо на регіональному рівні, згортаються та не розвиваються взагалі. Практично реальна, прогнотована соціальна політика в державі відсутня, а жодна з державних програм у цій сфері не виконується. Для прикладу, посилення на офіційні матеріали тієї ж Рахункової палати. Результати аудита виконання державних програм, спрямованих на забезпечення охорони здоров'я громадян України, засвідчують їх украй низьку ефективність. Такі програми, як «Онкологія» на 2002—2006 роки, «Здоров'я нації» на 2006—2010 роки, державна програма забезпечення населення лікарськими засобами на 2004—2010 роки залишаються поза увагою та контролем урядових структур. Як наслідок, упродовж останніх семи років кількість онкохворих збільшилася на 135,4 тис. осіб і на кінець тільки 2008 року становила 934,1 тис. осіб. Щороку за таким видом захворювання в країні вмирає 90 тис. осіб, з яких 35% — особи працездатного віку. На придбання медичних препаратів для лікування одного хворого щороку із державних та місцевих бюджетів витрачається близько 1,5 тис. гривень, а реально вартість лікування такого хворого на рік (вдумайтесь тільки!) від 1,5 до 140 тис. гривень і більше. Тобто лікування хворих — справа самих хворих та в переважній більшості випадків здійснюється за їх власні кошти. Або ще один показник, який аж ніяк не додає оптимізму громадськості, а владі авторитету... В Україні спостерігається негативна тенденція щодо зменшення дітей. Загальна чисельність дітей віком від 1 до 17 років скоротилася з 9,1 млн. осіб станом на 01.01.2005 до 8,2 млн. станом на 01.01.2009. Коментарі з цього питання абсолютно зайві.

Влада боїться активного, розумного, справедливого люду, який готовий постати за свою свободу і достойне життя самостійно, без подачок та маніпуляцій. І доти, доки народ з опущеною головою, напівголодний, стоятиме на колінах перед владою, остання буде ще довго використовувати народ, як електорат, з якого вона будуватиме своє майбутнє.

Перелік соціальних негараздів можна, безперечно, продовжити, але справа не в цьому — постає цілком логічне запитання: «Хто винен у такому становищі?». Чому кожна чергова українська влада зі своїм приходом киває на свого попередника, або їй завжди заважає Президент країни, а йому, як правило, поперек горла парламент, а парламенту — виборці... І так пішло й поїхало ось майже 20 історичних років.

Хоч як парадоксально і вкрай гірко, але вина передусім за «джерелом влади». Хіба лідери нації та урядовці падають з неба і приходять самі по собі? Якщо вони, використовуючи волевиявлення народу, нічого не можуть зробити і змінити життя українському народу на краще, тоді для чого народ України їх приводить вкотре до престолу?

Ми ратуємо за європейський курс, цивілізовану державу, високі світові права та гарантії, а далі за горбок Сходу та Заходу побачити не здатні. Демократичні процеси розвитку в переважній більшості країн світу змушують народ не терпіти владні вибрики, а тим більше боїться її режиму. Через наявні механізми та інститути громадянського суспільства народ оперативно і ефективно діє на владу. Будь-які непопулярні дії, що їх запроваджує влада — підвищення рівня цін, безробіття, низька оплата праці — суспільством сприймаються надзвичайно амбітно, з рішучим протистоянням і соціальним викликом.

Теперішня і вчорашня влада надзвичайно вміло маніпулює свідомістю народу, влада пристосувалася до психології українського виборця, якому море по коліна, аби тільки в сусіда хата згоріла. Рабське мовчання народу на все, що відбувається у владних коридорах на всіх її рівнях, цілком задовольняє сучасних політиків, з таким народом можна ліпити яку завгодно систему влади на невизначений термін. Ось тому у великій політиці в колоді політичних сил, урядових структур знаходяться усім відомі персоналії, що стільки років

у своїх програмах обіцяють народові краще життя, знаючи, що за будь-якого результату їх правління народ пробачить, або навіть пожаліє і знову дасть черговий шанс отримати владну насолоду.

Як кажуть мудрі древні філософи: «...біда не в тому, що при владі багаті, а біда в тому, що багаті лише ті, які при владі».

Тож, вибачте, хто кого! Чому народ, як джерело, себе так дешево продає, ідучи на вибори, мітинги і акції. Доти, поки свідомістю людей рухатимуть 50—

100 гривень за участь у політичному заході — ситуація абсолютно не зміниться. Влада боїться активного, розумного, справедливого люду, який готовий постати за свою свободу і достойне життя самостійно, без подачок та маніпуляцій. І доти, доки народ з опущеною головою, напівголодний, стоятиме на колінах перед владою, остання буде ще довго використовувати народ, як електорат, з якого вона будуватиме своє майбутнє.

Для реанімації і обрання дійсно народної влади необхідно радикально змінити кадрову політику в державі, яка передусім повинна формуватися за професійним принципом. Для роботи, особливо в органах виконавчої влади, повинні залучатись не функціонери із партійних списків, а фахівці з практичним досвідом роботи в системі державного управління. Кадровий резерв і ротация кадрів — це не вчорашній день, а ефективний механізм добору і розстановки людського потенціалу, який повинна роками формувати сама влада.

Рух кадрів з регіонів до центру і з центрального апарату в регіони був виправданий часом і мав свої переваги (і не потрібно це питання політизувати).

Необхідно знайти силу волі й відверто погодитися, що поспішною стала схема призначення міністрів, які політичних фігур. Міністр не повинен політизувати галузь, а повинен бути професіоналом у відповідній сфері.

Це не повний пакет оздоровчих ін'єкцій для владного тіла. Зрозуміло одне — тільки оновлена влада здатна виробити і реалізувати економічну політику країни, що базуватиме на пріоритетному розвитку вітчизняного виробництва у всіх галузях економіки з розробкою державних планів соціально-економічного розвитку на відповідний термін (3—5 років), і саме за цей період обрана влада зобов'язана звітувати перед своїм народом. Тільки стабільність влади може визначити і реалізувати той чи інший курс і політику.

Винятково чесна влада повинна монополізувати всі стратегічні об'єкти і природні ресурси, але не під кланові, а народні інтереси. Тільки підконтрольна, прозора влада, що розбудовує систему державного і народного контролю, є публічною та відвертою.

Від реалізації таких базових принципів в економіці влада буде набагато ближче безпосередньо для людей, і тоді не на словах, а в реальній дійсності буде сформовано національну ідею, в

основі якої має бути самодостатня українська сім'я та забезпечення її соціальних, духовних, культурних стандартів на рівні світових.

Принаймні прототип нової влади для народу може і повинен змінити оте єдине джерело влади — народ України, який стільки років живе надіями на свободу, достаток, законність і справедливість.

Влада, що обкрадає свій народ і живе лише для себе, є гнилою, в ній немає єдності, бо там один одному готові перерізати горло, вона морально і духовно мертва. Здолати її паразитичні, нахабні методи управління є справою народу, адже все, що є в Україні, належить не їй (владі), а українському народові. Тим, хто плугає своє з державним, варто пам'ятати історію: завжди за приватизацією настає експропріація.

А там, де народ має позицію, а не позу, влада зрештою оглядається і обмежує свої апетити.

Єдиним джерелом влади в Україні є народ (ст. 5 Конституції України). Тож будемо цим джерелом не за нормою Конституції, а у форматі конкретних суспільних дій заради народного блага, заради майбутнього української державності.

Анатолій ЮХИМЧУК,
народний депутат України 2-го скликання.

Лебеді приземлилися на проталину Південного Бугу

250 білих лебедів прилетіли в село Сумівка Бершадського району на Вінниччині у 20–градусний мороз

На кам'яних порогах Південного Бугу, неподалік Сумівки, вода не замерзає навіть у люті морози. Не скута панциром і частина річки на підступах до порогів. Саме на цю проталину приземлилися птахи. Першими до лебедів прийшли учні місцевої школи. У Сумівці давно створено шкільне лісництво. Торік його членів визнали переможцями обласного конкурсу на краще заліснення місцевості. «Ми принесли з дому кукурудзу, буряки, зерно пшениці, а найменші діти пригощали птахів домашніми пиріжками, — каже керівник шкільного лісництва, учень Олег Маршук. — А тепер усім селом рятуємо лебедів. Дорослі навіть допомагають їх охороняти, щоб зненацька не напали лисиці. Та й браконьєри можуть навідатися».

Зграя птахів надто велика, діти нарахували 250 лебедів. Самотужки нагодувати їх учням непросто. Вони звернулися по допомогу до директора державного підприємства «Бершадське лісове господарство» Миколи Краснева. За його вказівкою лісничий Сумівського лісництва Анатолій Гуз разом із егерем Володимиром Майструком доставили до місця знаходження птахів кукурудзу та зерносуміші.

— У нашій області гніздяться два види лебедів — шипуни і кликуни, — каже заступник начальника Вінницького обласного управління лісового і мисливського

господарства Василь Мельник. — Вони ніколи не відлітали в теплі краї. Зимують на відкритих водоймах. Найчастіше — на Дністрі в південних районах області. Цих птахів можна побачити взимку й на Ладизинському водосховищі, воно не замерзає тому, що з місцевої ТЕЦ скидають гарячу воду. Нині, коли більшість річок і водойм скуті кригою, лебеді шукають чистоводдя. Таким чином, на мою думку, скупчилася

ця зграя. Наскільки мені відомо, в Сумівці місцеві жителі вже прорубали частину криги. Птахами опікуються також лісничий і егер.

Віктор СКРИПНИК.

На знімку: снігу лебеді не бояться, їх лякає тільки відсутність відкритих водойм. Фото надано прес-службою Вінницького обласного управління лісового та мисливського господарства.

Шпигуни отримали по заслугі

Троє колишніх військовослужбовців — працівників запорізького державного підприємства «МіГремонт» потрапили в поле зору співробітників СБУ ще в 2007 році як особи, котрі проявляли необгрунтований інтерес до секретної військово-технічної інформації. Контррозвідники встановили, що подружжя Манжосів — Ігор і Наталія, а також їхній колега Вадим Ковальчук збирали цю документацію за завданням агентів спецслужб Китаю. За вдало виконану «роботу» їм обіцяли заплатити 800 тисяч американських доларів.

Як повідомила прес-служба управління СБУ в Запорізькій області, 15 квітня 2008 року контррозвідники затримали зловмисників у той момент, коли вони робили копії із секретних документів. Якби ця інформація потрапила до рук замовників, Україна зазнала б збитків у сфері економіки та оборони на кілька мільярдів доларів.

27 січня Апеляційний суд Житомирської області визнав усіх трьох винними в скоєнні тяжкого злочину, передбаченого ч. 1 ст. 11 Кримінального кодексу України (державна зрада у формі шпиунства). Суд признав Ігорю та Наталії Манжосам по 10 і 11 років тюремного ув'язнення, а Вадиму Ковальчуку — 7 років тюрми. Як зазначили в СБУ, одного з засуджених позбавили військового звання підполковника запасу.

В СБУ також нагадують, що, згідно із чинним законодавством, від кримінальної відповідальності звільняються громадяни України, котрі, отримавши завдання від іноземних спецслужб, організацій або їхніх представників, жодних протиправних дій не вчиняли і повідомили про це відповідні правоохоронні органи.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Хліб не менш як три гривні, бо цукор — не менше одинадцяти, бо...

Кожен може продовжувати цей перелік на свій лад, адже, схоже, логіки в тому, що відбувається навколо нас, немає. На Кіровоградщині хліб подорожчав на 7—10 відсотків. Його виробники, хоч і не монополісти, бо їх кілька, але чомусь першими в Україні дружно взялися за підвищення цін на найнеобхідніше, і вже майже єдине, що можуть собі дозволити найбідніші верстви населення, крім олії і картоплі. Та й ті — кусаються.

Найголовніший аргумент подорожчання хліба — зростання цін на цукор. Скільки має бути того цукру в буханці вагою 450 грамів, якщо він подорожчав на 40—60 копійок, задача не з легких?

Є й інші аргументи. Ще один аргумент місцевих виробників хліба — додатковий прибуток від продажу хліба має компенсувати значне подорожчання газу. Чому, наприклад, за несприятливої економічної ситуації, за певні негаразди мають відповідати не потужні приватні структури, які отримують надприбутки, деяким зменшенням цих таких надприбутків, а бідняки, яким часто дітей нічим нагодувати, запитання риторичне.

Чому б наприклад, до цих аргументів не додати подорожчання шубок із натурального хутра, престижних іномарок або відпочинку в Куршавелі?

Міський голова Кіровограда Володимир Пузаков висловив незгоду з такими діями з боку підприємницьких структур, зазначивши, що хліб — соціально значимий продукт, і його подорожчання навіть на 20 копійок боляче б'є по незахищених. Крім того, підкреслив чиновник, ще зрозуміло, чому має зростати ціна на здобу з підвищенням цін на цукор, але ж вміст цукру в хлібі не настільки великий.

Департамент розвитку торгівлі області отримав доручення розібратися в цій ситуації і вплинути на виробників хліба.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Шановні акціонери ВАТ "Мотор Січ"!

Рада директорів відкритого акціонерного товариства "Мотор Січ" повідомляє про проведення 25 березня 2010 р. у приміщенні конференц-залу головного заводу (м.Запоріжжя, проспект Моторобудівників, 15) загальних зборів акціонерів.

Порядок денний:

1. Про роботу наглядової ради Товариства за 2009 рік.
  2. Про економічний стан акціонерного товариства за 2009 рік, основні напрямки виробничої і фінансово-економічної діяльності акціонерного товариства на 2010 рік.
  3. Звіт ревізійної комісії за підсумками фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за 2009 рік.
  4. Фактичне використання цільових фондів, утворених за рахунок прибутку, розподіл чистого прибутку за підсумками 2009 року, формування і розподіл прибутку за планом на 2010 рік.
  5. Про внесення змін і доповнень до Статуту ВАТ "Мотор Січ", у тому числі за формою існування акцій, та до організаційної структури Товариства.
- Початок роботи зборів - 14.00.
Реєстрація учасників зборів 25 березня п. р. з 10.00 до 13.00 за місцем проведення зборів.
- При собі мати: документи, що посвідчують особу і права акціонера, для представників акціонерів - відповідне доручення.
- З матеріалами щодо питань порядку денного акціонери можуть ознайомитись особисто за адресою: Україна, 69068, м. Запоріжжя, проспект Моторобудівників, 15. Пропозиції щодо порядку денного приймаються не пізніше, ніж за 30 днів до дати проведення загальних зборів.
- Телефон для довідок: **720-49-88.**
- Рада директорів ВАТ "Мотор Січ".**

Основні показники фінансово-господарської діяльності ВАТ "Мотор Січ"

Найменування показника	період	
	2009 рік	2008 рік
Усього активів	4 529 149	3 539 243
Основні засоби	913 376	845 358
Довгострокові фінансові інвестиції	252 572	241 173
Запаси	1 532 051	1 522 344
Грошові кошти та їх еквіваленти	272 197	48 947
Сумарна дебіторська заборгованість	873 854	555 526
Нерозподілений прибуток	1 384 980	630 242
Власний капітал	2 559 747	1 804 562
Статутний капітал	280 529	280 529
Довгострокові зобов'язання	125 766	125 766
Поточні зобов'язання	1 464 765	1 604 104
Чистий прибуток (збиток)	754 738	3 843
Середньорічна кількість акцій (шт.)	1 980 394	1 980 394
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	0	0
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	0	0
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	21 847	21 440
За 2009 рік дані - попередні		

Про строки дії акції "Дзвони вдвічі дешевше"

Компанія "Астеліт", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про зміну строків проведення акції "Дзвони вдвічі дешевше".

З 5 лютого 2010 року ТОВ "Астеліт" змінює строки підключення та проведення Акції "Дзвони вдвічі дешевше" та встановлює кінцевий термін підключення та проведення акції - 15 лютого 2010 року включно. Бонуси, нараховані до 15.02.2010 року включно згідно з умовами акції "Дзвони вдвічі дешевше", можна використати відповідно до умов використання бонусного рахунку.

Детальні умови про тарифні плани та акції можна знайти на сайті www.life.com.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А" ТОВ "Астеліт" залишає за собою право установлювати та змінювати тарифи (тарифні плани) на свої Послуги, відповідно до Закону "Про телекомунікації" від 18.11.2003 р. № 1280-IV, змінювати перелік таких Послуг, а також змінювати умови, строки проведення Акції, достроково припиняти, зупиняти термін її проведення в односторонньому порядку тощо відповідно до Умов і порядку надання телекомунікаційних послуг ТОВ "Астеліт".

Через сильні снігопади в Криму знеструмлено 76 сіл, найбільше — в Сакському та Бахчисарайському районах, *повідомляє наш власкор Георгій Вервес*

Викрадачам кришок каналізаційних люків загрожуватиме штраф або позбавлення волі від 3 до 15 років — проект відповідних змін до Кримінального кодексу схвалив Кабмін

У НОМЕР

► *ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ*

Двох військових поранено

Унаслідок вибуху невідомого предмета, що стався в полі між двома селами у Красилівському районі, постраждали двоє військових. Один із них отримав травматичний шок, йому відірвало руки й облекло обличчя. Інший дістав вогнепальне поранення у груди. Поки постраждалим надається медична допомога, за фактом проводиться службове розслідування. Припускається, що нещасний випадок стався під час невдалого полювання.

Ірина КОЗАК.

► *ЧЕРНІГІВ*

Мало не згоріла філія «Укртелекому»

Минулої середи виникла пожежа в багатоповерховій будівлі філії ВАТ «Укртелеком», де розміщено обладнання, технічні системи зв'язку вартістю понад 100 мільйонів гривень. На приборкання вогню прибуло 10 екіпажів пожежно-рятувальної техніки. Вони евакуювали персонал і знешкодили на другому поверсі вогнище займання. Як з'ясувалося, причиною НП стало порушення правил пожежної безпеки під час проведення зварювальних робіт, унаслідок чого від іскр загорівся утеплювач вентиляційного каналу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► *РІВНЕНЩИНА*

У Сатіїв відкрили дитсадок

У селі Сатіїв Дубенського району зусиллями територіальної громади відкрито дитсадок. Такий заклад був тут і раніше, його утримував місцевий колгосп «Зоря», але у важкі 90-ті його довелося закрити. Гостра потреба в дошкільному навчальному закладі з'явилася два роки тому. Реалізувати ідею взялися гуртом і сільська влада, і батьки, і спонсори. Знадобилися також кошти від мікрогранту. Отож перші двадцятьох дітей уже стали відвідувачами шойно відкритого дитсадка. Ще стільки ж чекає на місце в ньому. І громада знову ж таки гуртом вишукує кошти для розширення дошкільного закладу.

Олександра ЮРКОВА.

► *ДОНЕЧЧИНА*

Мати замерзла на вулиці після того, як її побив та вигнав син

Неподалік власного будинку в Горлівці виявили тіло літньої жінки без ознак життя. За висновком медекспертизи, смерть настала внаслідок переохолодження. Однак, за словами начальника кримінального розшуку Центрально-міського райвідділу міліції Віталія Тарасенка, перевірка з'ясувала, що перед смертю потерпілу жорстоко побили — в нещасної були зламані ребра, а все тіло вкрито суцільними гематомами. Виявилося, що 38-річний син постраждалої добряче випивав та неодноразово збиткувався із матері. Після чергового скандалу він вигнав стару жінку на мороз. Після проведення всіх експертиз буде вирішене питання про притягнення зловмисника до відповідальності.

Ліна КУЩ.

Сильна повінь затопить чверть Києва?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами експертів, причиною небувалого водопілля можуть бути сильні дощі або весняне танення снігу. Додає тривоги й те, що зима була сніжною і в Білорусі та Брянській, Смоленській та інших областях Російської Федерації. А саме у цих регіонах відбувається живлення Дніпра, Прип'яті і Десни. Крім того, через відлиги земля уже наситилася водою і промерзла, тож навесні ґрунт майже не поглинати́ме вологу. Однак, кажуть у Національному екологічному центрі України, не лише сніжна зима, а й численні дачі у Конча-Заспі та південній частині Жукового острова можуть спричинити біду. Чи варто киянам запасатися гумовими чоботями та човнами в очікуванні «великого потопу», з'ясував «Голос України».

Велика повінь на Дніпрі відбувається у середньому кожні 30 років, коли паводковою водою одночасно наповнюються Дніпро, Прип'ять та Десна. Востаннє так сталося у 1979 році: тоді у піковий момент Дніпром проходило у 30 разів більше води, ніж сьогодні. Як результат — частина столиці, зокрема Поділ, була затоплена.

— Головна причина можливого підтоплення Києва — гідронамивні ділянки і збудовані на них «елітні» мастки, — каже заступник голови НЕЦУ Олексій Василюк. — Робити будь-які протипаводкові заходи сенсу немає, адже так будь-які перешкоди для повені лише сприятимуть різкому підняттю рівня води в місті.

Йдеться про елітні котеджі, що їх 2001 року почали будувати на заплавах землях у південній частині Жукового острова, в зоні Кончі-Заспи. Аналогічна ситуація — і з протилежного берега Дніпра. Як результат, кажуть у НЕЦУ, на ділянці, приміром, між селами Козин і Гнідин гідронамив максимально звужив заплаву Дніпра і лишається лиш власне русло річки (750 м). Таким чином, простір для проходження паводкових вод звужено вдесьтерю. Тож у разі різкого збільшення води у Дніпрі, вона підніматиметься, адже не зможе швидко проходити через завужку ділянку. І саме у межах Києва вода може піднятись до критичних 8 метрів.

Цікаво, що, за словами деяких екологів, самі дачі можновладців навіть у такому випадку навряд чи постраждають. Натомість у НЕЦУ розробили модель можливої повені, яка показує, що у разі взяття водою у столиці бар'єру у 8—10 метрів, близько 25% міста підтопить. Передусім це стосується частини Дніпровського району, Троєщини, Оболоні, мікрорайонів Осокорки,

ФОТОФАКТ

Нечисленна снігоочисна техніка не може впоратися з тією кількістю снігу, на яку розшедрилася природа на Кіровоградщині, тож пересуватися нині можна не швидше, як 60 кілометрів за годину, інакше не уникнути аварій.

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

Позняки, Чапаєвка, Корчувате та придніпровських дачних масивів. У зону можливої НП потрапить і щонайменше одна з віток метрополітену. Та найбільшою проблемою лишається розміщення в заплаві Бортницької станції аерації — її затоплення призведе до потрапляння відходів столичної каналізації у Дніпро.

Занепокоєння висловили й народні депутати: Анатолій Гриценко від імені Комітету Верховної Ради з питань нацбезпеки і оборони днями порекомендував Президенту Віктору Ющенку ініціювати засідання РНБО для розгляду питання протидії повені 2010 року. Однак Гідрометеорологічний центр України заспокоїв народних обранців, заявивши про відсутність об'єктивних причин для цьогорічної аномальної повені. «На сьогодні об'єктивних підстав розрахо-

вувати на надзвичайно високе водопілля в нас немає. Дійсно, гідрометеорологічна ситуація може змінитися, але вона не може змінитися настільки кардинально, щоб спричинити щось надзвичайне», — сказав начальник Гідрометцентру Микола Кульбіда. Схожої думки й фахівці метеорологічної служби МНС.

І справді, каже Олексій Василюк, сказати сьогодні точно, чи буде надзвичайне затоплення Києва та й інших регіонів, не може ніхто. «Однак повінь — явище періодичне. Тож рано чи пізно прогнози справдяться». Природоохоронець упевнений, загроза затоплення Києва лишатиметься поки гідронамивні ділянки у Кончі-Заспі і на Жуковому острові не знесуть.

Анна БОЙКО.

Готуватися до великої води, не нагнітаючи ситуації

Чимало експертів прогнозують найпотужніший за останніх 10 років паводок. За даними Гідрометцентру, повінь особливо зачепить гірську місцевість. Однак, за словами начальника Івано-Франківського облуправління з надзвичайних ситуацій Володимира Семеніва, нагнітати ситуацію не варто:

— 22—25 лютого Гідрометцентр зробить остаточні прогнози, згідно з якими і можна буде робити якісь висновки. Зараз нагнітання ситуації навколо цього питання я вважаю недоцільним, оскільки в горах сніговий покрив не перевищує максимально допустимої норми.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Щоб прийняти всіх пацієнтів, хворих на грип, у лікарні переобладнали два відділення

Більше половини учнів школи-інтернату села Будне Шаргородського району на Вінниччині опинилися на лікарняному ліжку. Усім 52 пацієнтам лікарі районної лікарні встановили діагноз — грип та гостра респіраторна інфекція.

Щоб прийняти всіх пацієнтів, хворих на грип, у лікарні переобладнали два відділення.

— Хворі зі школи-інтернату потрапили до нас не одночасно, їх доставляли протягом

кількох днів, — каже головний лікар Шаргородської районної лікарні Леонід Маркевич. — В один із них прийняли одразу п'ятнадцять пацієнтів.

За словами головного лікаря, протягом однієї години під інфекційне відділення переобладнали неврологічне й дитяче відділення. Пацієнтів, які в них перебувають, перевели в інші відділення.

Допомогу в обстеженні хво-

рих надали лікарі обласної дитячої інфекційної лікарні разом із головним лікарем Віталієм Вільчинським, а також фахівці обласної санепідемстанції. Тяжких хворих лікарі не виявили. У декількох температура була 39 градусів. У решти — нижча.

— Усі витрати на лікування здійснюємо за державні кошти, — уточнив Леонід Маркевич. — Крім того, організували додаткове харчування. Бригада ліка-

рів виїхала в інтернат і обстежила кожного учня.

Причиною «спалаху» інфекційного захворювання головлікар називає скупченість дітей. Разом вони й під час навчання, і під час відпочинку в спальних кімнатах, які розраховані на 6—8 осіб. До того ж жоден із маленьких пацієнтів не пройшов вакцинацію проти грипу.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ФОТОФАКТ

Співробітники Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній республіці Крим за рішенням судів знищили повну вантажівку вилучених у громадян наркотичних речовин — їх спалили в топці.

Фото Артедаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

Для севастопольських «афганців» буде безплатний проїзд у маршрутках

137 мешканців Севастополя можуть користуватися послугами «маршруток» безплатно. Таку точну цифру зафіксували в меморандумі, що його підписали міськдержадміністрація, міська організація Української спілки ветеранів Афганістану й автоперевізники.

Автотранспортні підприємства будуть цілий рік безплатно перевозити воїнів-інтернаціоналістів, що мають інвалідність, а також членів родин загиблих при виконанні інтернаціонального боргу військовослужбовців, співробітників міліції, МНС, членів екіпажів підводних човнів «Курск» і «Комсомолец». Документом, що підтверджує право цієї категорії городян користуватися пільгою, буде спеціальне посвідчення.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

На вигляд як справжня, а все-таки — фальсифікат

Податківці Волині ліквідували в Ковелі підпільний цех з виготовлення підробної горілки. Він діяв у приватному помешканні, де під час обшуку виявлено 120 літрів спирту і 132 пляшки горілки-фальсифікату.

Про широкий розмах справи свідчить набір вилученого: 378 підробних марок акцизного збору, етикетки, корки, пристрої для закручування та розливу горілки, ароматизатори і харчові добавки. Порушено кримінальну справу. Зараз проводяться заходи з розшуку постачальників спирту та акцизних марок. До речі, це не перший підпільний горілчаний цех, виявлений у Ковелі. На жаль, місто залізничників зажило ще й сумної слави спиртової столиці Волині. Саме звідсіля формуються основні потоки контрабанди міцних алкогольних напоїв у Польщу та Білорусь.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Посол США в Україні Джон Теффт передав голові Митної служби України Анатолію Макаренку (на знімку ліворуч) технічне обладнання з експортного контролю та безпеки кордонів, зокрема комплекти для виявлення контрабанди, детектори валют та коштовного каміння.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Комунальні борги зростають

Загрозлива ситуація із забезпечення котелень газом склалася у Тернополі. Середньодобова температура січня була нижчою на 65 відсотків, тому довелося більше витратити його на обігрів. Заборгованість за газ комунального підприємства «Тернопіль-міськтеплокомуненерго» становить 34 мільйони гривень. У свою чергу, населення завинило 23,5 мільйона гривень. До того ж заборгованість з початку опаловального сезону зросла майже вдвічі.

Погіршилися розрахунки у січні. Підприємство обіцяє не підвищувати тарифи за опалення і гарячу воду, якщо населення вчасно розраховуватиметься за спожиті послуги. А ось підвищення тарифів з водопостачання та водовідведення, схоже, уникнути не вдасться. «Тернопільводоканал» обіцяє зробити це для населення та юридичних осіб (крім бюджетних організацій) вже з 15 лютого. Їм доведеться платити за ці послуги на 25 від-

сотків більше. Утім, і за старими тарифами борг перевищує 3 мільйони гривень. Заборгованість споживачів усіх категорій за спожиту електроенергію також сягає вже майже 12 мільйонів гривень. Днями енергетики на деякий час відключили від електромережі 26 установ, в тому числі приміщення обласної ради і облдержадміністрації. Зростають і борги населення. Близько 2 мільйонів гривень донараховано тим, кого

торік зловили на крадіжках електроенергії. Всього контролери упіймали на гарячому 644 побутові та 244 юридичні споживачі. Найчастіше цим «промислом» займаються у Борщівському, Бережанському, Заліщицькому, Тернопільському районах та в обласному центрі. Причому кількість порушників у юридичному секторі зменшується, в побутовому — зростає.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Недитячі ігри

Працівники Управління СБУ в Луганській області «вирахували» блогера, який викладав в Інтернеті інформацію про вибухові речовини з докладним описом технології їх виробництва.

Вартів порядку звернули увагу на те, що за короткий період цей блог став досить популярним: за день його відвідувало кілька сотень чоловік. Як же здивувалися «службісти», коли з'ясували, що «вибухових справ майстер» — це 12-річний підліток. Його батьки поняття не мали, чим займається син, годинами просиджуючи біля комп'ютера. Вважали, що дитина вчить уроки...

Вивчення або розміщення в Мережі такого роду інформації формально не є протизаконним. Кримінальну відповідальність тягне за собою тільки її практичне застосування. Торік у Луганській області сталося два вибухи з застосуванням саморобних вибухових пристроїв. На думку експертів, технологію виготовлення вибухівок було взято з Інтернету.

А от телефонними повідомленнями про замінування шкіл уже нікого не здивуєш. На щастя, жоден з таких сигналів не підтвердився. Але коли торік наприкінці грудня в Луганську лже-бомбу «підклали» під багатоповіхвівку, паніки уникнути не вдалося. Мешканців терміново евакуювали, будинок обстежили. «Терористом» виявилася десятилітня дівчинка, як нудилася вдома.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

«Знак Пошани» для дочки Маринеско

Одеський міський голова Едуард Гурвіц своїм розпорядженням нагородив відзнакою «Знак Пошани» дочку легендарного підводника, Героя Радянського Союзу Олександра Маринеско — Елеонору. Вона нагороджена за «особистий внесок у справу патріотичного виховання молоді».

Елеонора Олександрівна Маринеско проживає в Одесі, є членом громадської організації «Асоціація моряків-підводників імені О. Маринеско».

Цими днями в місті проходять уро-чистості з нагоди 65-річчя знаменитої «атаки століття», коли підводний човен «С-13» під командуванням її батька потопив лайнер «Вільгельм Густлофф» з 1300 підводниками німецького флоту, 918 курсантами, 173 членами екіпажу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Першу пам'ятку архітектури передано в концесію

На Львівщині в концесію передано пам'ятку містобудування та архітектури національного значення — палац XIX століття в селі Тартаків Сокальського району. Угоду укладено із приватним інвестором з Волині на 49 років. Згідно з документами, інвестор «Новосад» зобов'язується вивести старовинну будову з аварійного стану, повністю відновити і ввести в експлуатацію як туристично-відпочинковий центр.

Чи побачать тепер його внутрішнє оздоблення пе-

ресічні українці? Таке запитання протягом кількох років не давало спокою представникам львівської громадськості, які не погоджувалися із передачею в концесію споруд такого рівня, пояснюючи спротив тим, що для відвідування незачужими людьми такі архітектурні перлини будуть остаточно втрачені. Опоненти, у свою чергу, наполягали, що краще віддати в концесію, ніж втратити взагалі, адже щорік стан україн-

ських палаців та замків погіршується.

Так чи інакше, а Кабінет Міністрів 21 листопада минулого року вніс до переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію, два замки та один палац на Львівщині. Крім тартаківської перлини, це замок у селі Свірж Перемишлянського району та замок у Старому Селі Пустомитівського району.

Ірина ЄГОРОВА.

Львів.

Банкіри за кредитування аграріїв, але...

Питання кредитування селян під час майбутніх весняно-польових робіт було розглянуто на зустрічі керівників агропромислового комплексу регіону з керівниками сумських філій ряду провідних комерційних банків.

Загальна потреба в коштах сільгосппідприємств регіону сягає майже мільярда гривень. Із них 112 мільйонів обласна влада планує забезпечити банківськими кредитами. Утім, чимало сумських аграріїв, навчені гірким досвідом попередніх років, навряд чи захочуть скористатися цим, бо ж банкіри однією рукою дають, а другою забирають. Адже кредити фінансисти готові надавати не менше як під 25-28 відсотків річних та ще й за умови наявності застави (у минулі роки вона перевищувала розмір кредиту у 3-5 разів) та стабільного фінансового становища сільгосппідприємства.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

СВІТ КОРОТКО

► ПОЛЬЩА

Прем'єр запропонував свій рецепт виходу з кризи

Після сенсаційної відмови від участі у президентській кампанії 2010 року, щоб «зосередитися на оздоровленні фінансової системи та боротьбі за динамічну економіку», прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск представив «План розвитку і консолідації фінансів на 2010-2011 рр.», мета якого створити умови для модернізації країни. Прем'єр планує зробити це шляхом жорсткої економії державних коштів, зменшення втручання держави в економіку, пенсійної реформи та запровадження «ефективного багаторічного планування».

Для цього з 2011 року на чотири роки буде введено правило, яке передбачає зростання видаткової частини держбюджету максимум на показник річної інфляції + 1%. З 2012 року співвідношення дефіциту державних фінансів з ВВП утримуватиметься на рівні 3%. Уряд пропонує також поглибити процес приватизації, бо «надмірна присутність держави на ринку не сприяє нормальній діяльності фірм та економіки». Вже цього року з приватизації держбюджет отримає майже десять мільярдів доларів. Іншим важливим напрямом є реформа пенсійної системи, яка передбачає ліквідацію пенсійних привілеїв (зокрема, для працівників силових структур), підвищення пенсійного віку та ефективності відкритих пенсійних фондів.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

► США

На місці веж-близнюків — уже 20 поверхів металоконструкцій

У Нью-Йорку до рівня 20 поверху вирости металоконструкції першого із хмарочосів, які заплановано звести на місці зруйнованих терористами з «Аль-Каїди» 11 вересня 2001 року веж Всесвітнього торгового центру. Цей факт констатував Кріс Уорд, виконавчий директор Управління портів штатів Нью-Йорк і Нью-Джерсі, якому й належить ділянка землі в нижній частині Манхеттена, а через кілька років після терактів перетворилася з місця трагедії на величезний будівельний майданчик. Закінчити будівництво 104-поверхового хмарочоса висотою більш як 540 метрів планується в 2013 році.

► КИТАЙ

Найсильніша за півстоліття посуха

Мільйони людей залишилися без питної води через найсильнішу за останніх 50 років посуху на південному сході Китаю. «Велика суша» встановилася в провінції Юньнань і Гуансі-Чжуанському автономному районі КНР. Там у деяких місцях дощу не було з вересня. Загинули всі посіви, висохли гірські річки. Прямий економічний збиток становить 527 мільйонів доларів. За прогнозами синоптиків, посуха триватиме аж до квітня, однак запасів питної води в регіоні вистає лише на місяць. У зв'язку з цим на південному сході КНР оголошено найвищий рівень тривоги. Уряд організував роботи з доставки води в постраждалі райони. Посуха спричинила ще одну проблему — навалу диких слонів у селища. Тварини вийшли з лісів у пошуках води.

► ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Парламентаріїв змусили повернути до казни більше мільйона фунтів

350 депутатів британської палати громад, які витрачали казенні гроші на власні потреби, а потім вимагали відшкодування від держави, змусять повернути в казну більш як 1 млн. фунтів стерлінгів. Нагадаємо, глава незалежної комісії з розслідування зловживань системою компенсації витрат сер Томас Легт раніше надіслав членам парламенту сотні листів з вимогою відшкодувати гроші за липовими квитанціями або ж надати вагомі роз'яснення з приводу витрат. За даними комісії, гроші повернули вже 175 депутатів. Навіть прем'єр Гордон Браун змушений був повернути до казни 500 фунтів стерлінгів, узятих на ремонт свого літнього будинку. У тих, хто не зможе повернути гроші, їх вирахуватимуть із зарплати.

У столичному виставковому центрі «Київекспоплаза» відкрито VI міжнародну спеціалізовану виставку рентабельного високоефективного сільського господарства «Інтерагро-2010».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Заборгованість споживачів електроенергії сягає вже майже 12 мільйонів гривень

7 лютого в Києві відбудуться поетичні читання, за підсумками яких молоді літератори оберуть Поетичного Президента України

12 лютого в Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» відкриється виставка робіт сімейної іконописної майстерні «Небо на землі»

ПОДРОБИЦІ

Чехов грав «Москаля-чарівника»

З нагоди 150-річчя від дня народження Антона Чехова в Полтавському літературно-меморіальному музеї Котляревського відкрилася цікава виставка.

Відомий полтавський колекціонер Юрій Мелехов надав музеєві матеріали для виставки. Вони знайомлять із батьківщиною письменника — Таганрогом, пам'ятками історії, архітектури та культури міста. Справжніми раритетами є часописи, де публікувався Чехов — спершу як Антоша Чехонте — «Стрекоза», «Осколки», «Будильник», «Шут», «Развлечение». У журналах «Нива», «Русская иллюстрация», «Дружеские речи», «Солнце России» за 1914—1916 рр. опубліковані спогади близьких друзів Чехова, письменників, театральних діячів, шанувальників його творчості. Чимало унікальних документів розкривають світ героїв Чехова.

— Україна у житті і творчості Чехова посідала помітне місце, — розповідає провідний науковий співробітник літературно-меморіального музею Котляревського Євгенія Стороха. — За спогадами сестри Марії, одним з перших домашніх спектаклів, що ставилися за участі юного Антоші, був водевіль Котляревського «Москаль-чарівник» (Чехов грав Чупруна). Згодом Чехов не раз відпочивав у с. Лука, поблизу Сум, у садибі поміщиків Лінтварьових. Навесні та влітку 1888 р. здійснив дві подорожі по Полтавщині. Побував на батьківщині Гоголя, у Миргородському повіті, де мріяв зустрітися з нащадками гоголівських героїв. Тоді у Чехова були серйозні наміри купити собі на Полтавщині хутір. «Був я в Лебедині, в Гадячі, в Сорочинцях і в багатьох прославлених Гоголем місцях. Що за місця! Я зовсім зачарований. Все, що я бачив і чув, таке нове, хороше і здорове, що всю дорогу мене не залишала думка — ... засісти в якомусь селі на березі Псла і зайнятися медициною. Влітку жив би в Україні, а на зиму приїжджав би в улюблений Пітер...», — писав він видавцю Лейкміну. Але через різні обставини мрія не здійснилася. Життя далі склалося так, що письменник більше не зміг побувати у тих місцях на Пслі, котрі здавались йому «кращими за Венецію».

...У серпні 1903 року Полтавська міська дума надіслала Чехову запрошення на відкриття пам'ятника Котляревському, але хвороба не пустила його до Полтави.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

Музей став багатшим

У Запорізькому обласному художньому музеї відкрито виставку «Нові надходження—2010», на якій представлено живопис та роботи декоративного мистецтва.

Перша виставка з циклу «Нові надходження» тут відбулася у 1981 році. З того часу кількість музейних фондів значно збільшилась. Держелами нових надходжень стали придбання творів у художників, їхніх спадкоємців та колекціонерів, відбір кращих зразків з республіканських і всесоюзних виставок, експедиції регіонами України, а також дари художників. Значний внесок у колекцію музею зробила Дирекція художніх виставок України, що незабаром відзначить своє 75-річчя.

Микола МАНЬКО.
Запорізька область.

Коли ми були на Ти

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У роки Другої світової війни Україна втратила загалом понад 300 тисяч музейних експонатів та 46 мільйонів архівних справ. За десять років повернуто з-за кордону додому більш як 500 тисяч одиниць культурних цінностей. На виставці «Врятовані. Збережені. Повернені» експонується, звісно, лише невелика частина. Це картини, книжки, предмети археології.

Особливо вражає розділ архівних документів. Тут почуваєшся своїм у колі великих предків. Бо ось перед тобою листування родини Лесі Українки, де всі були на Ти. А ось рукопис Шевченкового «Івана Підкови» з правками Пантелеймона Куліша — ці правки ніби повертають тебе в той час, коли генії були ще живі, молодші за тебе!

А ось лист до гетьмана Скоропадського

від однополчанина: «Дорогой Скоропадській!» — без «ваша ясновельможносте». Й ще документи з архіву Скоропадського. Це три дозволи на право носити зброю (самопал системи «кольт»), видані 1918 року в Києві громадянину де Монтрезору, землевласнику. Він був зятем гетьмана. Цікаво, що останній дозвіл на зброю для самооборони граф Монтрезор одержав від Директорії — тої влади, яка вигнала з Києва його тестя!

Навряд чи той «кольт» врятував графа — зате пам'ять таки врятована.

Христофор ГРУША.

На знімку: Юрій Савчук, голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей (ліворуч) та народний депутат Богдан Губський, причетний до кількох проектів з повернення додому втрачених раритетів.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Малюнок Сержа Лифаря «Ікар».

Скіфське дзеркало, VI століття до н.е.

Стежкою Степана Руданського

У тридцятий раз на Вінниччині відбулося свято гумору й сатири на честь автора веселих «Співомовок», поета Степана Руданського. Раніше вінчани вишановували земляка самі, а п'ять років тому свято набуло статусу Всеукраїнського.

23 січня у рідному селі поета Хомутинці Калинівського району його земляки і гості з різних областей заповнили місцевий клуб. Перед тим гості пройшли літературною стежкою поета. Її створення ініціювала Оксана Мудрик — сільський голова Хомутинців, палка шанувальниця творчості Руданського. Починається стежка з музею поета. Хата, де він народився, не збереглася. Для музею збудували нове приміщення — рівно п'ятдесят років тому. На подвір'ї — пам'ятник Руданському. Перші урочистості з нагоди його відкриття відбулися у 1970-му, у пам'ятника теж «кругла» дата. Кращого екскурсовода, ніж нинішній сільський голова

Оксана Мудрик, у Хомутинцях не знають. Від музею вона повела гостей угору до старої крислатої липи. Кажуть, батьки поета посадили її на честь народження сина. Могили батьків збереглися. Тут — останній пункт літературної стежки поета.

Почалося свято з оголошення нових лауреатів Всеукраїнської премії Степана Руданського. Першу премію присуджено Євгену Білоусову із Сімферополя — за книгу «Степан Руданський, поет і лікар». Лауреат другої премії — столичний поет Гриць Гайовий, третьою — вінничанин Петро Щербань. Дипломи їм вручили наступного дня, на центральному майдані райцентру, де вже тридцять років поспіль вишановують талановитого земляка. Цю місію виконали керівники області — голова облдержадміністрації Олександр Домбровський, до речі, земляк Руданського.

Мороз не завадив святу. Майдан вирував людьми, яких зігрівало дотепне слово поета-земляка у виконанні нових лауреатів премії його імені та членів вінницького клубу гумористів «Курінь». Жартівливі пісні дарували самодіяльні артисти, які приїхали із сіл району. Виступали й гості — дует «Язикаті Феськи» з Полтавщини, художні колективи з Переяслава-Хмельницького на Київщині та з Вінниці і Вінницького району.

Традиційно на святі розіграли призи. Встановили їх на десятиметровому гладенькому стовпі. Щоб забратися на нього, смільчаки на морозі роздягалися до пояса і до трусів. Скоро на стовпі не лишилося жодного із шести призів. Забрали і DVD-плеєр, і мішок цукру, і живе поросся.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Мистецтво, вписане у простір мегаполісів

Днями у столичній галереї «Лавра» було оголошено переможців Першого національного конкурсу міської скульптури «Образ майбутнього». Молоді художники представили на суд городян своє бачення актуального мистецтва, вписаного у сучасний простір наших мегаполісів.

— Міста України — це унікальний матеріал для сучасного скульптора. Вони є незайманим ґрунтом для створення адекватних нашому часу форм, вкладених в актуальні змісти, й новий, оригінальний контекст, — вважає куратор Першого національного конкурсу міської скульптури Катерина Тейлор.

Для проведення арт-змагання було обрано чотири міста-мільйонника — Київ, Харків, Одеса й Львів. Але заявки на участь у ньому (більше ста) надійшли з усієї України. У результаті народного голосування на офіційному сайті конкурсу перемогли проекти: Київ — «Урожай» (авт. Сергій Джулай, Ігор Гома, Олександра Чічкан), Одеса — «Втрачений час» (авт. Олег Кручинін), Харків — «Тіні забутих» (авт. Максим Демченко), Львів — «Контакт» (авт. Юрій Римар).

Спеціальний приз журі одержав проект «Комар» Олексія Кондакова (на знімку), створений для прикраси фасаду одного з львівських банків. Величезна комаха, зроблена зі скла чи металу, має нагадувати про шкоду, що завдає історичним центрам міст сучасна необдумана забудова...

Ініціатори конкурсу — організатори громадянського об'єднання «Спільна мета» народні депутати України від Партії регіонів Ірина Акімова, Ірина Горіна та Юлія Новікова — своїм спеціальним призом відзначили роботу «Келіх Часу» Дмитра Іва. Міський фонтан-годинник, за задумом автора, повинен стояти біля Музею води в Києві й персоніфікувати собою швидкоплинність дорогоцінного часу.

Ольга ВІТЕР.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Сестри Тельнюк і «Жовта кульбаба»

Українська кіноіндустрія поповнилася музичним проектом. У столичному Кінопалаці відбувся презентаційний показ проекту «ТЕЛЬНЮК: REHEARSAL». На перегляд завітали голова Наглядової ради Міжнародного благодійного фонду «3000» Катерина Ющенко, міністр культури України Василь Вовкун, банкіри Володимир Лавренчук та Олександр Сугоняко, критики, музиканти.

Нарікають, що українська професійна музика сьогодні «не форматна» ні для радіо, ні для телеєфіру. Все просто: плати за ротачію — потрапляй в ефір. Хто не хоче — опиняється в списку позаформатних музикантів. А тому засилила іноземної музики — річ звична для наших вух та очей. Отож музиканти беруться за просування власної творчості у різний спосіб — навіть через кінопоказ. Хоча це й незвично для України. У серпні 2009 року проєкт «ТЕЛЬНЮК: Сестри» спільно з молодим українським режисером Аліком Усіком записали відео-репетицію на київській студії звукозапису КОМОРА. Вісім камер уважно фіксували кожен дотик

до клавіш роялю, кожен притиск гітарної струни, кожен порух очей Галі та Лесі Тельнюк, кожне схвальне «Поїхали!» звукорежисера Костянтина Костенка. Відтак концертна програма «Жовта кульбаба» була записана з першого дубля!

На великому екрані перед нами постає не просто картинка-відеоряд до окремої пісні, а сама пісня диктує дихання музикантів і глядачів. На Заході формат такого відео давно завоював свої позиції, адже кому не хочеться зазирнути за лаштунки творчості, побачити народження музичного проєкту — від написання пісні до втілення шоу на сцені.

Леся та Галя Тельнюк кажуть, що ця відеоробота — підсумок їхньої останньої програми «Жовта кульбаба». Саме з нею гурт два роки тому повернувся в Україну після гастролей у США та Канаді. Через

«Жовту кульбабу» музиканти ознайомили українських слухачів із родинною творчістю. Адже всі пісні програми написані на музику Лесі Тельнюк, а слова — це поезія Галі, Лесі та їхнього батька Станіслава Тельнюка.

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Фото Юлі ГОРОБЕЙ.

Пісні про політику і вазелін

Випущено новий альбом гурту «Скрябін»
«Моя еволюція»

Якщо розкрити футляр CD, то на паперовій вкладці, де перелік пісень, можна прочитати ще таку варіацію назви, як «Моя революція». Власне, ця вкладка являє собою маленьку брошурку, де подано тексти усіх пісень з породою розставити крапки і коми, бо ці тексти без розділових знаків. Головний вокаліст гурту Андрій Кузьменко не забув також подякувати прихильникам, які вже двадцять років слухають «Скрябіна». «Моя еволюція» складається з одинадцяти пісень. На три з них — «Кинули», «Пустити мене» та «Випускний» — вже знято відеокліпи.

Провідні теми пісень «Моеї еволюції» — кохання, громадянські мотиви, роздуми про сенс буття. Найепатажнішим треком збірки є «Вазелін». Остання пісня альбому — «Я не тримаю зла». В ній Андрій Кузьменко розповідає про те, якими іноді безжалючими бувають люди і як важливо не тримати на них зла. Зрештою, усі ми грішні.

Юрій МОСТОВИЙ.

Майстри ще дивують світ

Вишивальниці і різьбярі, художники і майстри лозоплетіння, гончарі та флористи, писанкарі й умільці бісероплетіння приїхали на обласну виставку виробів декоративно-прикладного мистецтва «Зимовий вернісаж-2010». Понад півсотні членів обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва зібралися, щоб показати, що нового створили протягом року. А ще — подумати, як жити далі. Кожен із них творить власний художній світ, проте багато життєвських проблем — спільні.

Чим Литвин схожий на Тимошенко?

Усе просто: в гардеробі обох є вишиванки від подільської вишивальниці Гафії Клевець. Різними видами хрестика і півхрестиком, низинкою і занизуванням, білим по білому і гладію — все зможе зробити Гафія Іллівна. Яких тільки сорочок і рушників не вишивала, де тільки не продавала їх, і хто тільки не купував? Аж до найвищих державних посадовців.

Такими покупцями може похвалитися не тільки вона. Кажуть, вирізані з дерева різдвяні вертепи Івана Нашубського для президентської оселі купували. А по яких світах тільки не розійшлися оздоблені шкіряні сумки, папки, шкатулки Ніни Косаревої...

Майже всі майстри охоче розповідають і про свої роботи, і про деякі секрети. Якщо хочете, для вас тут-таки можуть провести і невеличкий урок майстерності. Охочих подивитися завжди багато. Шкода лиш, подібні нагоди повчаться у майстрів нечасті. Вернісажі закінчуються, всі роз'їжджаються. Хоча серед умільців і зустрічаються професійні викладачі мистецьких закладів, проте більшість — аматори, котрі по крихті збирають і зберігають у себе вдома і секрети, і традиції таких давніх, але таких вразливих промислів.

Останній гончар

В обласній спілці мистецтво гончарства представлене нині роботами одного май-

стра — Миколи Карповича. Побачити на сучасних базарах глечики, миски і кварта подільських гончарів уже практично неможливо.

Пригадую, літ десять тому побувала в невеличкому селі Адамівка, що у Вінківському районі. Здавна воно славне своїми гончарями. Там глина — як золото. Мало не в кожного у дворі була піч-копалка і гончарний круг. І жоден базар не обходився без адамівського глиняного посуду.

Про все це розповідала мені стара майстриня — нині одна на все село.

Та неправдою було б сказати, що народні художні вміння геть занепадають і всіма забуті. Ні, час від часу спалахують вони сліпучо-яскравими зірочками. І виставка майстрів це підтверджує.

Не стало глиняних мисок? Зате он яка кераміка. Свистульки, забавні фігурки, медальйони — від них без щирої посмішки не відійдеш. Про роботи Галини Гоми взагалі окрема розмова. Її глиняні хвацькі козаки, молодичі з немовлятами чи чумачки на волах — це цілий світ щирої, чистої української душі.

А от коріння рукоділля, яким захоплюється Оксана Парацій, проросло у середньовічній Венеції, і лиш потім пустило пагони і в нас. Оксана каже, що вона раніше навчилася тримати вишивальну голку в руках, ніж ходити. Та коли побачила

бісер, забула про хрестики і гладь. Тепер разом із колегами хоче створити гурток бісероплетіння, де навчатиме всіх охочих. А є ж охочі!

Білим по білому

У чому ж проблема? Певно, в тому, що ми, як завжди, не вміємо належно оцінити і підтримати те, що маємо. Забуваємо про своїх майстрів і вперто даємо заробити чужоземним. Ялинкові прикраси, сувенірні фігурки, глиняний посуд, вишитий одяг — усе це є. І зроблено воно дбайливо, зі смаком та з любов'ю. От тільки... не українськими руками. З усієї Європи звозиться до нас вся ця продукція. А про китайські сувеніри вже й казати годі. Серед цього товару легко губиться своя дерев'яна ложка і глиняний кухоль, і виткана серветка, і вишитий рушник...

А й нашим майстрам усе це могло б приносити достаток. Якби не вишивка, хто знає, як сьогодні жилося б вишивальниці Гафії Клевець. Так розпорядилася доля, що з її народженням не стало мами, і в домі залишилось шестеро дітей-сиріт. Виживати і заробляти на життя доводилося самим. Гафійка, маленька, худенька, як горобчик, не один рік працювала на будівництві. Після тяжкої роботи сідала з голкою за білим полотном і білою ниткою гаптувала білу мережку.

Зате тепер, на пенсії, згодилося це вміння. Бо комусь радісна покупка в дім, а їй — підмога до дуже скромної пенсії. Щоправда, сучасна комп'ютерна вишивальна графіка така захоплива! Але хіба комп'ютерна досконалість зможе зрівнятися із першим, нерівним стібочком, котрий прокладе маленька рука на канві поруч з бабусиною чи маминою вишивкою?

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
На знімку: унікальність кераміки Галини Гоми засвідчена авторським свідоцтвом.

Фото автора.

ХРОНІКА

Кінь свободи

Перемогою на фестивалі крижаної скульптури в Грузії порадував земляків Сергій Клянетура із Кам'янця-Подільського.

У складі групи українських митців він взяв участь у традиційному конкурсі льодової скульптури на гірськолижному курорті Бакуріані. Українці здобули гран-прі, за тиждень виготовивши «Червоного бакуріанського коня», який уособлює свободу.

Диплом
«Мрійників»

На міжнародному молодіжному конкурсі вокального, хореографічного та циркового мистецтва «Діамант Карпат-2010» Хмельницьку область представляли учениці Кам'янець-Подільської школи мистецтв №1 Аня Сушарник, Оля Цюра та Катя Варик.

За допомогою викладача Вікторії Савінської вони створили ансамбль «Мрійники». Хоча конкуренція була дуже великою, бо змагалось понад 350 учасників, дівчатка зуміли вибороти диплом II ступеня в номінації «Вокальні ансамблі» (вікова група 5—10 років). Оля, Аня й Катя дуже сподобалися Владу Ямі, і він їх відзначив спеціальною подякою, як і наставника «Мрійників».

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

Уся історія Донбасу

У Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка відбулася презентація нового краєзнавчого видання «Історія Донбасу».

Видання стало продовженням всеукраїнської серії, присвяченої історії земель і областей України, і поповнило плеяду суспільно значущих науково-популярних робіт. Рік тому в ЛНУ імені Тараса Шевченка вийшла у світ книжка «Історія Луганського краю». Вона стала першою ластівкою у всеукраїнській серії видань такого типу. Серйозний успіх першої «Історії...», висока оцінка книги науково-педагогічним співтовариством змусили істориків замислитися про продовження серії. Автори «Історії Донбасу» — директор Луганського регіонального науково-дослідного центру з проблем історії Донбасу Володимир Подов і доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України Віталій Курило — створили унікальне науково-популярне видання, що оповідає про складну й неординарну історію Донецького краю у XVII—XIX століттях.

Учені використовували раритетні архівні матеріали, багато з яких знайдені зовсім недавно. Тираж уже розійшовся по всій Україні, в подарунок книжки отримали луганські бібліотеки й музеї.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Торчинський — найкращий

Торчинський народний історичний музей, що в Луцькому районі, здобув перше місце в номінації «Історія рідного краю» — за підсумками I Всеукраїнського конкурсу за кращий громадський музей.

Це ще одна відзнака невтомної праці почесного громадянина Волині 85-річного Григорія Гуртового. Понад п'ятдесят літ Григорій Олександрович очолює цей заклад і зробив його найкращим в області.

Торчинський музей (експозиційна площа 360 квадратних метрів) має майже 15 тисяч унікальних експонатів, чудову бібліотеку. За ці роки музей прищепив тисячам молодих людей любов до минувшини рідного краю, багато з них стали професійними істориками, мають учені звання, а головне — виростають патріотами.

Конкурс проводився з ініціативи Національної спілки краєзнавців України, Мінкультури, Міністерства освіти і науки. В ньому взяли участь близько тисячі громадських музеїв, з яких 103 стали переможцями заключного туру.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Неправдою було б сказати, що народні художні вміння геть занепадають і всіма забуті

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення

СП ЗАТ «Донецьк—Лада» повідомляє Вас про те, що загальні збори акціонерів відбудуться 23 березня 2010 р. об 11.00 за адресою: 83085, м. Донецьк, вул. Баумана, 10.

Порядок денний:

1. Обрання голови і секретаря загальних зборів Товариства.
2. Обрання лічильної комісії загальних зборів Товариства.
3. Затвердження регламенту проведення загальних зборів Товариства.
4. Затвердження висновку аудитора Товариства за 2009 р.
5. Затвердження звіту Ревізійної комісії Товариства за 2009 р.
6. Затвердження річного звіту Товариства за 2009 р.
7. Затвердження звіту Генерального директора Товариства за 2009 р.
8. Відкликання голови та членів наглядової ради Товариства.
9. Обрання голови та членів наглядової ради Товариства.
10. Затвердження аудитора Товариства на 2010 р.
11. Відкликання голови та членів ревізійної комісії Товариства.
12. Обрання голови та членів ревізійної комісії Товариства на 2010 р.
13. Внесення змін до Статуту Товариства шляхом викладення його в новій редакції.
14. Затвердження порядку розподілу прибутку та визначення порядку покриття збитків за підсумками діяльності Товариства у 2009 році.
15. Затвердження розміру річних дивідендів.
16. Ліквідація філій - станцій технічного обслуговування, що є структурними підрозділами СП ЗАТ «Донецьк-Лада», СТО СП ЗАТ «Донецьк-Лада» м. Артемівська, СТО СП ЗАТ «Донецьк—Лада» м. Дзержинська, СТО СП ЗАТ «Донецьк-Лада» м. Ясинувата; а також відчуження відгородженого майданчика загальною площею 0,7 га, прилеглою до території СТО СП ЗАТ «Донецьк-Лада» м. Маріуполя.

Початок реєстрації о 10-00. Для реєстрації учасників зборів необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - доручення, оформлене у відповідності до діючого законодавства.

Повідомлення про зміну найменування ЗАТ "СК "ПРОВІДНА" на ПрАТ "СК "ПРОВІДНА":

Відомості про попереднє повне найменування товариства: Закрите акціонерне товариство "Страхова Компанія "ПРОВІДНА";

Відомості про нове повне найменування товариства: Приватне акціонерне товариство "Страхова Компанія "ПРОВІДНА";

Відомості про попереднє скорочене найменування товариства: ЗАТ "СК "ПРОВІДНА";

Відомості про нове скорочене найменування товариства: ПрАТ "СК "ПРОВІДНА";

Ідентифікаційний код юридичної особи: код ЄДРПОУ 23510137

Місцезнаходження Товариства: 03049, Україна, м. Київ, проспект Повітрофлотський, 25.

Місце та дата реєстрації змін до установчих документів: Нова редакція Статуту ПрАТ "СК "ПРОВІДНА" зареєстрована державним реєстратором Солом'янської районної у м. Києві державної адміністрації 01 лютого 2010 року за № 107310500727200762.

Довідки за телефонами (044) 492 18 18.

На пропозицію Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту створять Всеукраїнський центр патріотичного виховання молоді

Херсонська облрада направить до центральних органів влади пропозицію про присвоєння звання «Герой України» (помертно) видатному педагогу Василю Сухомлинському

Про що мовчить рояль

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Народні обранці прагнуть покінчити з єдиноначальністю у Києві. Скинути із трону Леоніда Черновецького, вважаю, чергова порожня витівка. Спроба замінити його розумнішим, демократичнішим, який усіх влаштовував би, згадайте, закінчилася ганьбою для ініціаторів. Кияни вдруге проголосували не за Леоніда Михайловича, а проти тих, хто хотів його політичної кончини. Чим не урок для гарячих голів?!

Але вони знову норovskyть наступити на ті самі граблі. А постраждають... виборці. Адже це з їхніх худих гаманців візьмуть гроші на чергові позачергові вибори столичного градоначальника.

Я особисто проти. Я за те, щоб змусити Черновецького виконувати свої обов'язки. Гадаю, енергії йому не позичати, а здоров'я він зміцнив, відгулявши кілька відпусток протягом 2009-го.

Спонукавши міського голову активно працювати на благо столиці, ми тим самим стимулюємо підлеглих, що розслабилися за його відсутності.

Згадаємо, що обіцяв Черновецький, заявляючи, що для нього і його «молодої» команди Київ — не вулиці, майдани й будинки, а, насамперед, люди з їхніми нагальними життєвими проблемами.

Де ці люди сьогодні? На вулицях, площах, що стали ковзанкою; у травмпунктах; на СТО; у холодних помешканнях. Справою честі він вважав одразу після новорічних свят очистити місто від брил льоду, сніжних завалів, сміття, зламаних негодою гілок.

Зайдіть на будь-яку прибудинкову територію (крім тих, де живуть можновладці) й переконаєтеся, як дотримується слова хазяїн міста.

Відвідайте будь-який буди-

нок, пошукайте в ньому квартири, в яких Черновецький замінив (не за свої кривні) лічильники, газові плити; відремонтував під'їзди... А галасу, галасу скільки було!

Та що там багатоповерхівки — загляньмо на вогник до помешкання Юрія Мусієнка, родина якого 32 роки живе в будинку 10-А на вулиці Касіяна. Десять останніх зим і весен він постійно писав скарги до ЖЕК-107, потім до комунального підприємства «Голосіївжитлосервіс», райадміністрації, пізніше Черновецькому, міністрові ЖКГ...

...Господарям ніяково перед гістьми. Стіни «плачуть», грибок розповзається, меблі та раритетний рояль, якому близько 150 років, стали непридатними для використання, шпалери повисли, як пошарпані прапори над адміністрацією...

У морози, особливо нинішні, промерзли стіни «обігрівають» квартиру до 16 градусів; із кра-на того дня, як казав у фільмі «Іронія долі...» герой Юрія Яковлева: «О, тепленька пішла».

Раніше Мусієнки багато разів просили замінити сушильник для рушників, батареї, газову плиту, а головне — утеплити зовнішні стіни.

Змійовик замінили. «Зафарбували» герметиком стики між панелями. І все!

ДО РЕЧІ

Споживач має право одержувати вчасно та відповідної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством та умовами договору. Отримувати, зокрема, необхідну інформацію про перелік житлово-комунальних послуг, їхню вартість, загальну вартість місячного платежу, структуру ціни/тарифу, норми споживання, порядок надання послуг, їхні споживчі властивості тощо.

Таким чином, відповідно до законодавства, ви маєте право на зменшення розміру плати в разі надання послуг не в повному обсязі, відхилення їх кількісних та/або якісних показників від затверджених нормативів.

Щоб реалізувати це право, необхідно документально оформити ненадання або надання не в повному обсязі житлових послуг згідно з договором. Для цього слід викликати представника виконавця послуг для складання та підписання акта-претензії із зазначенням у ньому строків, виду порушення, кількісних і якісних показників послуг тощо.

(Із листа Миколи Чорного, заступника начальника Державної житлово-комунальної інспекції Міністерства ЖКГ).

З 2001 року комунальники втішують мешканців: утеплимо стіни за наявності коштів. Їх місце не виділяє, і це Черновецький пояснює просто: уряд забрав із бюджету столиці 7,5 мільярда гривень. Цей паскудний випадок

на очах у Марії Іванівни безсоромно списує контрольну в сусіда по парті.

Спочатку відписується «Голосіївжитлосервіс», потім фактично тими самими фразами йому вторить райдержадміністрація.

У НОМЕР

Комунальники Солом'янського району у відповідь на скарги мешканців про вкрай погане водопостачання будинку №15 (вул. Антонова, ЖЕК-901) підрахували: одинокий пенсіонер, інвалід, сирота війни щомісячно повинен сплачувати за споживання 10—12, рідше — 7—8 кубометрів холодної води.

Між іншим, у підвальних приміщеннях нашого будинку 18 років поспіль розміщуються цирюльні, кафе, машиномийки, котрі потребують багато води. Чи не списують їхні витрати на мешканців?

Крім диких приписок, платники страждають від постійних аварій, відключень мереж (щоденно — електрики й щомісячно — води), багнюки, шумів, загазованості, тютюнопаління.

...Валерій Р. страждав і скаржився, що проти його вікон влада, зрізавши дерева й злочинно порушивши екологічні норми, організувала двосторонній рух і автомобільну стоянку. Валерій раптово помер. Передчасно пішли на той світ мешканці ще семи квартир, які нині заселили найманцями, а комунальні витрати списують, вочевидь, на інших.

Олександр ШЕВЧУК.

Київ.

стався 2009-го. Чому не фінансувалися ремонтні роботи до цього? Чи фінансувалися, але гроші не доходили до окремо взятій стіни на будинку 10-А?

Мені шкода Леоніда Михайловича, в якого «вкрали» мільярди, що по праву належать столичній громаді. З іншого боку, йому дали козирну карту: завдяки їй він тепер із приводу й без приводу виправдує бездіяльність команди, підвищення тарифів на геть усе, неякісні послуги тощо. Як за такого безгрошів'я змусити голову енергійно працювати, захищати бабусь, віддавати їм останнє — гречку, олію?

Виборці голодні, але не дурні. Вони бачать, як дорожня служба працює, куди й на що списується пальне за млявого очищення міста від льоду й гілок. Мені, до слова, тракторист-шляховик без натяків запропонував: «Хочеш, постачатиму каністрою соляру?» «Як часто?» — запитує. «А скільки треба?»

Я не відволікся, говорячи про трактористів, які нахабно крадуть. Можна продовжити про здириків-сантехників та електриків, недобросовісних ліфтерів. Таких чимало. Але чому Мусієнко має оплачувати неякісні послуги або їхню цілковиту відсутність?

...На сходовому майданчику горить лампа, встановлена Мусієнком; ящик сміттепроводу ремонтує також він; у під'їзді, ліфті бруд, що його періодично прибирають мешканці.

Натомість справно приходять попередження: не сплатите за послуги — відключимо... подамо позов до суду... А за що, повторюся, платити?

Юрій Мусієнко не обділений увагою чиновників. Вони, схоже, одержують задоволення від листування з наполегливим скаржником. Грошей у міському бюджеті немає, клерки рік у рік співішають про це платникові податків. При цьому грішать недоліком Вовочки, який

За нею, немов під копірку, звітує Головне управління житлового господарства. Замикає шеренгу підписантів згадана інспекція, яка до того ж подає розширену інформацію про права споживача. Спасибі, звичайно.

Тепер Мусієнко знає, що робити, якщо температура в кімнаті не 18 градусів, у крані з гарячою водою — менш як 50, а в під'їзді гуляють миші. І скільки платити, оформивши належним чином акт про неякісні послуги.

До слова, погрози ЖЕКів про відключення води та електрики за борги сприймайте як шантаж. Сам Микола Чорний констатує, що «законодавством не передбачено припинення на-

АНЕКДОТИ ДО ТЕМИ

Присмна новина від Черновецького. Мер усіх киян перед виборами нарешті розпорядився поспати вкриті льодом тротуари. Але не піском, а гречкою.

* * *

Олігархи сперечаються, хто з них крутіший.

— Та я в Харкові стадіон на 70 мільйонів баксів реконструював!

— А я в Донецьку стадіон за 100 мільйонів відграв!

— Пацани... Я весь Київ на ковзанку перетворив! І ні копійки не витратив!

дання комунальних послуг як санкції за невиконання договірних зобов'язань».

Уявляю: кияни, в яких у квартирах холодно, а із крана тепленька тече, масово почали складати відповідні акти й звертатися до суду...

Вважайте це як спонукання до дії, читачу.

Іван ІЛІЯШ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Сироти в другому поколінні

ПРОБЛЕМА

Самотніх неповнолітніх мам умовляють залишити малюків у пологовому будинку. Адже повертатися з лікарні їм, як правило, нема куди. Що робити сироті, яка хоче виховувати власну дитину? Спеціальний центр матері і дитини ремонтують уже третій рік, а благодійники не можуть допомогти всім, хто цього потребує.

Відмова без права повернення

У професійному училищі № 19 у Макіївці завагітніли шість неповнолітніх учениць. Усі вони — сироти, які прийшли з місцевого інтернату. В училищі розводять руки: мовляв, з інтернату підопічні приходять, маючи досвід статевого життя, а одну навіть узяти на восьмому місяці вагітності. Троє дівчат уже стали мамами, і всі троє написали відмову від дитини в пологовому будинку — за порадою старших. Адже повертатися малолітній сироті з дитиною немає куди: в гуртожитку проживання мам із дітьми не передбачене. Катя Ващенко народила сина в сімнадцять. «Спочатку, коли дізналася про вагітність, хотіла зробити аборт. Радили викладачі. Але лікар сказала: вже пізно, і я залишила дитину», — розповідає молода мама. Одразу після народження сина Катя написала тимчасову відмову в пологовому будинку — старші казали, що так буде краще: «Ти ж сама ще дитина». Щоправда, про наслідки такої відмови і про те, що малюка можуть передати на всиновлення іншим батькам, ніхто не говорив.

Інформація спливла випадково. Батька дитини, 17-річного Володю Шейкіна, якого звинувачували в крадіжці мобільного телефону, в суді захищав представник громадської організації «Альтернативний молодіжний центр». «Володя похвалився перед нами, що нещодавно став батьком, — пригадує керівник громадської організації Тетяна Носач. — Коли ж ми спитали, де дитина, молодий батько махнув рукою: «В лікарні». З'ясувалося, вчителі й вихователі пояснили Володі та Каті, що краще поки що залишити малюка, потім його передадуть до дитячого будинку, а коли батьки підростуть, вони зможуть забрати сина. Хлопець казав про це, впевнений, що так і буде — адже в цьому переконували «дорослі дяді й тьоті».

Тетяна попросила хлопця прийти разом із Катєю. На той час молоду маму виписали з пологового будинку. В лікарні жінка-дівчинка годувала малюка груддю, і тепер на заняттях у неї текло молоко. Від застою в грудях піднялася температура, але Катя була переконана: так і треба. Не порадять же дорослі щось погане. В цей час новонароджений син лежав у дитячому відділенні, його годували штучними сумішами.

«Дівчина була в депресії, — розповідає Тетяна Носач. — Вона сподівалася, що коли закінчить училище, зможе забрати дитину до себе. Але ми пояснили Каті те, що вона не дочитала у бланку відмови: тепер її без її згоди можуть позбавити батьківських прав і віддати дитину на усиновлення. Цю молоду жінку так багато переконували, що вона не може бути повноцінною мамою, що вона повірила. Я бачила її згаслі очі і думала: «Боже, в яку авантюру ми встрили».

«Катя народилась, як мама.

Вона вся світиться...»

І Катя, і Володя після розмови в Альтернативному молодіжному центрі висловили бажання забрати дитину назад. Жити молодій родині запропонували в «Місті Сонця» — центрі для дітей, які опинилися в складній життєвій ситуації. За два дні всі формальності були залагоджені, і батьки поїхали забирати сина з пологового будинку. Персонал у лікарні плакав і радів, віддаючи малюка. Після консультацій із фахівцями Каті вдалося відновити грудне вигодовування. Сьогодні маленький Денис, якому виповнилося два з половиною місяці, дні і ночі проводить із мамою. Каті дозволили вільне відвідання занять в училищі. А Володя всі вихідні проводить із роди-

ною, купуючи за стипендію памперси. Обом молодим батькам уже виповнилося по 18 років, і в лютому вони збираються офіційно зіграти весілля. Хоча на вигляд вони набагато молодші. «Катя народилась, як мама. Вона вся світиться», — ділиться радістю Тетяна Носач.

Наївно було б вважати, що для цієї родини все закінчилося благополучно. У громадській організації сподіваються опікати сім'ю щонайменше протягом року. Після чого молоді зможуть переселитися до однієї із квартир, які їм належать (щасливий виняток — обоє мають житло, придатне для проживання). На той час Володя здобуде фах зварювальника, а Катя — маляра. Поки що доходи сім'ї складаються зі стипендій та допомоги у зв'язку з народженням дитини.

Зрілими батьки стають не одразу

Чи багато знайдеться вчителів і лікарів, які, дізнавшись про вагітність учениці-сироти, не стануть схилити її до аборту чи відмови від дитини? Навряд чи. До того ж роблять це дорослі з краших спонукань. Так склалося, що держава розвиває спеціальні заклади для сиріт, але не створює такі заклади для мам, які разом із новонародженими малюками опинилися в складних життєвих ситуаціях. Замкнене коло проблем та «доброзичливці» підштовхують дівчинку-матір до відмови від дитини.

Вікторія Федотова, керівник громадської організації «М. АРТ. ІН-клуб» (Макіївка):

«Поки що молоді мам-сироти здебільшого віддають своїх новонароджених малюків до дитбудинків. Якщо дівчинка живе в сирітському гуртожитку і не має житла, її просто переконують відмовитися. Мовляв, віддай на три-шість місяців дитину, а потім влаштуєшся і забереши. Справді, в дитячому притулку дуже гарно доглядають за дітьми — можливо, краще, ніж це могла б зробити недосвідчена дівчинка. Але рідко яка мама, не маючи соціальної зрілості, повертається за

СУСПІЛЬСТВО

зустріч на шахті «Холодна Балка» — до їхнього гуртожитку селять хлопців. Дівчаток прописують у гуртожитку економіко-гуманітарного університету. Ще є гуртожиток на металургійному заводі. Просимо благодійників: одна з конфесій дала притулок шести дівчатка. А зараз зустрічаємося — ця жінка пройшла курс реабілітації, переглянула свої життєві принципи. Сподіваюся, все буде добре. Я теж за збереження мам для дітей, а дітей — для мам. Але треба підходити диференційовано. До нас часто приходять дівчатка із діагнозом «розумова відсталість». Як правило, вони зможуть забезпечити фізичні потреби дитини, але чи зможуть у подальшому виховати гідну людину?»

До речі, після того, як ситуація із вагітними дівчатками в училищі № 19 набула розголосу, в навчальному закладі погодилися на пропозицію міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді організувати консультативний пункт для учениць. Представники соціальних служб сподіваються, що вчасна порада допоможе дівчаткам прийняти правильне життєве рішення. Крім того, соціальний працівник розповідатиме про наслідки раннього статевого життя. Можливо, це зменшить кількість сиріт у другому поколінні?..

Соціальний гуртожиток — поки що в проектах

Свого часу в області запланували створити центр матері і дитини саме для жінок, які опинилися в скрутних ситуаціях. Під одним дахом передбачалося об'єднати і такий центр, і соціальний гуртожиток для сиріт-випускників інтернатів, які не мають житла. В 2007 році було виділено цільову субвенцію із державного бюджету на цей об'єкт. Але грошей на повноцінний ремонт «коробки» без даху і вікон на околиці Макіївки не вистачило. Сьогодні готовність об'єкта — 43 відсотки. Для завершення будівництва потрібні ще 6 мільйонів гривень. Перспективи отримати їх дуже примарні.

— До центру матері і дитини може потрапити жінка на сьомому-дев'ятому місяці вагітності і перебувати тут до того часу, коли на народженій дитині виповниться півтора року, — розповідає директор закладу Світлана Рибалко. — Передбачається, що в нашому центрі можуть одночасно перебувати до 16 мам із дітьми. За цей час ми допоможемо жінці з роботою, перенавчанням, оформимо документи. Може скластися, що мама буде вагітна і матиме ще дитину, молодшу трьох років, — ми готові взяти і таких. Трапляється, родина не хоче приймати неповнолітню матір, і їй просто немає де жити. Але поки що будівництво заморожене. До нас постійно звертаються жінки, які опинилися в скрутних ситуаціях. Із пологового будинку телефонують. На жаль, змушені відмовляти. Бюджетних грошей на завершення проекту немає, а бізнес мало зацікавлений у таких вкладеннях. Хоча відгукується багато простих людей, готових допомогти власною працею. Та й обладнання все закуплене — ліжка, коляски, холодильники тощо. Але електрика відключена, води немає, тепла теж.

ДОВІДКА

Донецька область — одна з небагатьох, яка не має спеціалізованого центру для матерів із дітьми, які опинилися в скрутних життєвих обставинах. Тим часом торік від новонародженої дитини збиралися відмовитися 136 жінок. Своє рішення реалізували 92 із них.

Виходить так, що схилити сироту написати відмову від дитини набагато простіше, ніж створити молодій мамі умови для повноцінного життя і виховання малюка. І це — система, яку побороти поки що неможливо. А потім державні чиновники гучно рапортуватимуть про успіхи програми усиновлення. Замовчуючи той факт, що деякі з малюків залишилися без батьків саме через недбалство чиновників, покликаних охороняти права сиріт.

Ліна КУЩ.

На знімку: Денис з батьками у свій перший Новий рік.

Фото з архіву Тетяни НОСАЧ.

РЕГІОНИ

► СУМЩИНА

Хтось влаштував вимушені канікули

Восьмеро учнів Тростянецької школи №2 у четвер змушені були змінити шкільні класи на лікарняні палати дитячого відділення центральної районної лікарні через отруєння невідомим газом. На одній із перерв у багатьох школярів і викладачів раптом зашипало в горлі й почався кашель. Прибулі на місце події правоохоронці, еменесники, лікарі та спеціалісти санепідемстанції не виявили ні вогнища, ні жодного підозрілого предмета, який би слугував причиною витіку газу, який спричинив у школярів отруєння середньої тяжкості. Заняття в школі тимчасово призупинили, а правоохоронці з'ясовують обставини інциденту.

Перевізники висунули ультиматум

Громадська організація сумських приватних перевізників оприлюднила звернення до мешканців обласного центру, в якому погрожує черговим підвищенням вартості проїзду у міських маршрутних таксі. Цього разу — через 14-відсоткове зростання на місцевих заправках ціни на газ. Перевізники кажуть: або ціни вертаються назад, або зростає плата за проїзд. І це попри той факт, що вартість проїзду у сумських «маршрутках» й так одна з найвищих у країні.

Владислав ЖМУРКОВ.

► ТЕРНОПІЛЬЩИНА

Податківці «чистять» свої ряди від хабарників

Понад сто працівників податкової у Тернопільській області за вимагання хабарів та корупційні дії притягнуто торік до дисциплінарної відповідальності, п'ятьох — до адміністративної з накладанням штрафів, трьох з них звільнено з роботи. За матеріалами, поданими в органи прокуратури, порушено вісім кримінальних справ, а це на третину менше, ніж у 2008 році. Свою роль відіграли профілактично-роз'яснювальні заходи, а також «гаряча лінія», яка діє у податковій цілодобово.

Навчання для майбутніх директорів

Проект «Майбутні лідери освіти» поки що єдиний в Україні. Започаткований він з ініціатииви Тернопільського міського відділу освіти. Участь у проекті зголосилися взяти 35 учителів і заступників директорів шкіл. Із них спеціальна комісія відібрала 20. Уже відбулися перші заняття. На них запрошують не лише місцевих науковців і краших педагогів, а й гостей із інших областей. Скажімо, цікавою була зустріч із директором гімназії з Кіровограда Віктором Луговим. Учасники проекту вважають, що нині чимало учнів не мають стимулів і бажання добре вчитися, треба підсилити, як кажуть японці, смак до життя. Для начальника управління освіти Олександра Остапчука важливо, щоб директори шкіл були також добрими менеджерами, адже, окрім організації навчального процесу, їм доводиться вирішувати сотні інших питань. За його задумом, через півтора року навчання у школі директорів буде створено резерв керівників тернопільських шкіл нової генерації.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Це — система, яку побороти поки що неможливо

ЗАПИТАННЯ ВОВОЧКИ

Не хочу вчитися!

Мій син після тривалих канікул зовсім розлінився. Якось зізнався: «Не хочу вчитися!». І це в третьому класі. Що робити?

Марія НОСЕНКО.

Умань
Черкаської області.
Перша умова — не сварити дитину. Незалежно від того, як вчиться, не порівнюйте його досягнення із оцінками однокласників.

Дохідливо поясніть школярикові, навіщо треба щодня виконувати домашнє завдання. Щоб спортсмен показував хороші результати, йому треба щоденно тренувати м'язи. Щоб розум розвивався, теж потрібні тренування. Якщо дитина не зрозуміла чогось, повторіть усе по пунктах і попросіть її пояснити кожен із них для засвоєння.

Другий етап — протягом місяця варто щоденно разом зі школярем виконувати домашнє завдання. Будьте в гарному настрої, заохочуйте дитину. І не втомлюйте її, кожні 15—20 хвилин робіть перерви.

Перехід до третього етапу варто відсвяткувати. Якщо учень виконав завдання, подаруйте йому щось і скажіть, що це за старанність.

Від першого до останнього етапу мине півроку—рік. Протягом усіх наступних шкільних років ваш учень самостійно виконуватиме усі домашні завдання.

Якщо ви впевнені, що зробили усе, щоб дитина нормально вчилася, проте вона під примусом іде до школи, шукайте причини. Здебільшого вони криються в поганих стосунках з учителями або однокласниками.

ЛИПКІ РУКИ

Чужого цурайтесь

Працівники Державної служби боротьби з економічною злочинністю Львівщини викрили чиновників відділу освіти райдержадміністрації, які підробили бухгалтерські документи про отримання демонстраційного обладнання та комп'ютерної техніки.

Вони перерахували приватним підприємцям 107,8 тисячі гривень бюджетних коштів.

***

У Хмельницькій області затримали керівника дитячо-юнацької спортивної школи відділу освіти однієї з райдержадміністрацій. Він вимагав та отримав 170 тисяч гривень від шести місцевих мешканців нібито для подальшої передачі їх у якості хабарів посадовим особам одного з вузів, куди вони мали намір вступати.

***

У Дніпропетровську працівники міліції заарештували посадовця районного відділу освіти під час отримання ним 16 тисяч гривень за узгодження акту виконаних робіт у навчальних закладах.

А ЯК У НИХ?

Порівняйте й оцініть

У жовтні 2010-го, як гучно заявили російські чиновники, в РФ буде надруковано (вперше!) підручник для вивчення української мови як іноземної. Ця новина сприймається як сенсаційна, бо...

Офіційна Москва час від часу закидає Києву: мовляв, у вас порушуються права російськомовних громадян. Нещодавно оприлюднено результати моніторингу, проведеного у північних сусідів щодо прав українців вивчати батьківську мову.

Цифри вражають. Скажімо, в Україні діють російськомовних 983 дитсадка і 1199 шкіл. У РФ — жодного українського садка і школи. У нас 1755 двомовних ЗОШ, у Росії жодної. 1,3 мільйона українських дітей вивчають у школах російську як дисципліну, ще 165 тисяч — факультативно, в Росії відповідно 205 і 100 школярів.

Наша держава видрукувала понад 1,5 мільйона навчальних посібників російською мовою (18,6 млн. бюджетних гривень), Москва тільки має намір видати один підручник...

Така профільність тільки шкодить

ПЕРЕРВА НА ДИСКУСІЮ

Володимир Белий в «Голосі України» за 25 вересня 2009 р. ґрунтовно розповів про методологічний аспект (чи відсутність як такого взагалі) концепції профільного навчання, що запроваджується в школах. Я хочу звернути увагу на практичний бік проблеми.

Уже декілька років школам рекомендують переводити старші класи на профільне навчання, а в 8—9 класах — на допрофільну підготовку учнів.

Що це означає? Передусім зміни навчального плану. Якщо це природничо-математичний профіль або інформаційно-технологічний, то зменшується кількість годин на історію, літературу. Якщо суспільно-гуманітарний — скорочуються програми з математики, хімії, фізики; технологічний — з історії і біології тощо. Натомість збільшується кількість уроків з профільних предметів, вводяться курси, додаткові дисципліни. Здавалось, нічого поганого, та на практиці виходить: концепція, накази, рекомендації є, а механізму реалізації нема!

Скажімо, курс історії в 11 класі скорочується з 51 години до 35, а підручник розраховано на 51 годину, значить, учню вдома треба опрацювати не один параграф, а два. Таке само із біологією, де замість 68 уроків передбачено 35.

А візьміть профільні дисципліни: кількість годин збільшено, отже, це має стосуватись глибини та обсягу матеріалу. А підручники старі.

Усе це призводить тільки до погіршення якості середньої освіти.

Окрім зміни кількості годин на базові предмети, в профільних класах вводяться курси за вибором (0,5—1 година на тиждень). Жодних системних знань таке викладання дати не може і є оглядовим та, врешті-решт, — нікчемним.

Така реформація шкільних програм призводить до перевантаження учнів і не дає ґрунтовних знань з жодної базової дисципліни.

Підтвердження цьому: діти, які хочуть отримати системні знання, йдуть до репетитора! То це і є реформа середньої освіти?!

ФОТОФАКТ

На уроках Ганни Антонівни Мартич, учителя української мови і літератури столичної школи № 286, завжди панують злагода і взаєморозуміння.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У профільному класі обирають профільний предмет для подальшої освіти 1—3 учня. Чому держава витрачає кошти на оплату уроків, які не потрібні більшості?

Чи не краще залишити універсальний профіль, який забезпечив би державний рівень стандарту, а тим дітям, що обирають конкретний предмет як провідний, дати можливість отримувати індивідуальні уроки? Для чого всім учням профільність?

Ми тільки говоримо про особистісно-орієнтовану освіту, а робимо все, щоб уніфікувати дітей, забрати в них право на вибір, нормальну освіту, врешті-решт, право на здоров'я. Бо яке воно у край перевантаженого учня (5 уроків у школі, 5 — вдома, а потім ще й репетитор)?

В ідеалі профільність повинна наблизити випускника середньої школи до професії, але сьогодні вона цієї мети не досягає. Навпаки — віддаляє!

Що я пропоную?

1. Надати право батькам, дітям не обирати профіль, якщо вони не визначились з вибором професії.

2. У кожній школі залишити один-два класи з академічним (універсальним) навчальним планом.

3. Тарифікувати вчителям в 11 та 12 класах індивідуальні уроки підготовки до тестування, якщо є діти, які їх потребують.

4. Якщо вводити профіль навчання, то базову підготовку освіти з інших предметів завершити в 10 класі.

5. Не перевантажувати навчальні плани спецкурсами, курсами за вибором.

Олена КИЯНИЦЯ,
вчитель-методист,
відмінник освіти України.

Крим.

Автобус наблизив до знань

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Багачівська ЗОШ І—ІІІ ступенів отримала шкільний автобус.

— Його ми чекали давно, — каже директор школи Тетяна Дробот. — На уроки до нашого найвіддаленішого від обласного центру закладу добираються 30 діток з Клімівки (80 жителів) та Миколаївки (понад 100 чоловік). Щоденно в обидва боки доводиться долати 25 кілометрів.

— Цей автобус — один з десяти, придбаних за кошти обласного бюджету, — продовжує голова обласної ради Тетяна Демченко. — Завдяки соціальним програмам, а їх понад 60, регіон має можливість вирішувати найнагальніші проблеми своїми силами. Торік, скажімо, майже 30 проектів були профінансовані. Серед них — «Шкільний автобус».

Олександра МЕНТЕЛЬ.

Кривоозерський район
Миколаївської області.

На знімку (зліва направо): Тетяна Дробот і Тетяна Демченко під час передачі автобуса школі.

Фото автора.

Незабаром настане «Ніз-зя!»

НА ПЕДРАДУ

Директори шкіл шоковані: з 1 квітня набудуть чинності антикорупційні закони. А це означає, що «зелений» коридор, яким ішли так звані благодійні гривні в так звані благодійні фонди класів і дванадцятирічок, перекриється шлагбаумом «Ніз-зя!».

Педагоги, які працюють у безпосередньому підпорядкуванні родича, повинні будуть звільнитися (перейти на іншу посаду). Якщо роботодавець цього не зробить — сплатить штраф 850—2125 гривень. Для початку.

Якщо викладача побачать у торговельних рядах у компанії підприємців — штраф 850—1700 гривень.

Зрештою, вчитель не зможе отримувати подарунки вартістю понад 302 гривні. Тож, батьки, несесте квіти і презент класному керівникові в день його народження —

потурбуйтеся про чек. Інакше «хабарник» буде покараний на 370—425 гривень, а підношення конфіскують на користь держави.

— Досі ми ремонтували дахи, туалети, класи і коридори за рахунок внесків батьків — держава тільки на зарплату виділяє кошти. А як виживатимемо після 1 квітня? — питання знайомого запорізького директора ЗОШ не пусте.

Занепокоєння керівника школи поділяють його колеги. І радять народним депутатам переглянути положення Конституції України, в яких задекларована безплатна освіта. Зробивши її платною, кажуть вони, ми перестанемо лукавити і звільнимо державу від непосильної ноші, законно перекававши її на плечі батьків і спонсорів. Тоді хоч закони про корупцію не будуть жупелом для педагогів.

А поки що ми вимагаємо від освіти бути білою і пухнастою, заганяючи її все далі в кут.

Несправедливо це й аморально, однак, сказав би на це директор-чукча.

Іван ІЛЛЯШ.

У Шпанові нова школа

На Рівненщині в селі Шпанів відкрито першу чергу нової школи на триста учнівських місць (на знімку).

Досі вона мала статус довгобуду, адже її спорудження було розпочато ще у 1989 році на замовлення Шпанівського радгоспу. За його кошти була зведена коробка, облаштовано дах. Але через відсутність фінансування об'єкт заморозили. Завдяки виділенню п'яти мільйонів гривень із державного бюджету та 2,5 мільйона з обласного і районного вдалося добувати навчальний заклад, який першого лютого гостинно відчинив двері для місцевих школярів. Це вже третє новосілля за останні півроку на Рівненщині — перед цим були введені в дію школи у селах Глинне Рокитнівського і Тинне Сарненського районів.

Олександра
ЮРКОВА.
Фото Тетяни
РОЙЧУК.

ОСОБИСТОСТІ

Справжній полковник!

Уже кілька десятиліть поспіль майже щодня зустрічаю на лісовій стежині бадьорого сивочолого чоловіка з військовою виправкою і привітною посмішкою. Він прямує до автобусної зупинки, а я — до залізничної платформи. Якось непомітно почали вітатися, а згодом доля зводила нас у зовсім несподіваних місцях...

Знайомтесь: Іван Сергійович Крутько — нащадок старовинного козацького роду, полковник у відставці, голова медичної комісії призовної дільниці Ірпінського військкомату та голова Бучанської ради ветеранів. Має близько тридцяти державних нагород. Кавалер орденів Богдана Хмельницького та Вітчизняної війни. Його ім'я занесене до Книги пошани міста Бучі.

Народився І. Крутько у знаменитому селі Іржавець, у сім'ї хлібороба. Десятирічку закінчив у Чернігові. Його випускний вечір припав на 22 червня 1941 року. Мріяв стати вчителем-істориком, та війна привела до партизанського загону ім. М. Коцюбинського. Разом з друзями-однокурсниками штурмував німецькі гарнізони, мінував невеликі мости і дороги. Розумного, кмітливого й відповідального хлопця невдовзі призначили командиром відділення підричників. А у жовтні 1943 року з нашими військами він пішов добровольцем на фронт. Починав з Дніпровської битви, брав участь у визволенні Житомира, пройшов через Польщу, Німеччину. Учасник штурму Берліна та боїв за Прагу.

Багато горя і крові бачив Іван Крутько на розбитих дорогах війни, тому після демобілізації, у 1946 році, вступив до Київського медінституту. На шостому курсі його направили до Харкова слухачем Військового факультету.

А після закінчення навчання військовий хірург Іван Крутько потрапив до Забайкалля, на монгольський кордон, де відслужив 15 років і отримав звання майора. Потім був начальником шпиталю ракетної дивізії на Житомирщині, очолював медслужбу навчального центру ракетних військ на Одещині, звідки й пішов у відставку в чині полковника. І де б не був Іван Сергійович, лікував не лише скальпелем, а й добрим словом.

З 1975 року І. Крутько мешкає в Бучі. Він — знана і шанована в Приірпінні людина. Нині очолює Бучанську громадську організацію ветеранів, яка налічує близько 900 членів. Йдуть до Івана Сергійовича на прийом інваліди, учасники війни та бойових дій за порадою і підтримкою.

— Ми щороку отримуємо допомогу до свят від Бучанської міської ради, — розповідає І. Крутько. — За підтримки місцевого депутата Олександра Таможнього були придбані якісні слухові апарати для інвалідів війни, організовувалися незабутні екскурсії.

Важко сказати, яка робота для І. Крутька найважливіша: громадська — у раді ветеранів чи в Ірпінському військкоматі, де він є головою медичної комісії призовної дільниці. На обох працює однаково самовіддано й чесно. Як кадровий офіцер, вболіває за авторитет нашої армії, її матеріальне забезпечення і мріє, щоб вона якнайшвидше пере-

йшла на контрактну основу і була на рівні передових держав. Непокоїть його, як медика, і стан здоров'я призовників, що є результатом не тільки екологічних проблем, а й нерационального харчування, шкідливих звичок, гіподинамії.

З молодечим запалом І. Крутько говорить про наболіле, про себе — скромно, стримано, як і личить справжньому чоловікові. Тому від цієї благородної, ерудованої людини з неабияким почуттям гумору важко відвести очі й душу. На моє запитання, в чому секрет його молодості (на вигляд йому — аж ніяк не 85) , відповів:

— У здоровому способі життя, щоденній роботі, любові до людей і навколишнього світу, у вірі в Бога. А ще зізнався, що

через усю війну проніс у комсомольському квитку іконку, подаровану бабусею перед відправленням на фронт, яка і вберегла його від смерті.

Глибоко віруюча людина, він з надією дивиться в майбутнє, з радістю творить добро, твердо і впевнено йде вперед. Тож нехай стежини Ваші, шановний Іване Сергійовичу, будуть сонячними, дороги — рівними, а життєвий шлях — нескінченним!

Таїса СВЯТЕНКО,
член Національної
спілки журналістів.

Буча
Київської області.
На знімку: Іван Сергійович Крутько разом із дружиною Оленою Григорівною.
Фото із сімейного альбому.

Моє рідне село

Полтавщина! Село Комендантівка Кобеляцького району — гарний, чудовий і квітучий край!

Багата його земля, ліси, річки і озера! Та головне багатство — це добрі, привітні і працюючі люди. Рідне село, хата — це ті зіроньки, що ніколи не згасають у серці кожного сина і доньки, які народилися на цій землі. Вони надиhaють на повсякденну працю, без якої не буде ані хліба, ані до хліба.

Великий чи малий куточок землі, де ти народився, — не має значення. Головне, що це єдиний куточок, у якому назавжди залишається твоє коріння. Не може бути жодної людини без роду і коріння, навіть маленької квіточки.

Отож я народився, жив і продовжую жити на землі моїх дідів і прадідів. На сторінках родинного альбому, мов на долоні, — все моє життя. Тут і дідусь Данило, бабуся Софія, батько Мефодій, мама Олександра, брати Максим і Микола, сестри Варвара і Віра. І це не всі. Мій рід має продовження. Уже в ньому є племінники, внуки і правнуки.

Я пишаюся своєю працею, скромними здобутками в ім'я моєї неньки — рідної України.

Михайло КОЧУБЕЙ,
учасник бойових дій,
ветеран Великої Вітчизняної війни.

ФОТО З КОНВЕРТА

— З печі каша й борщ — найсмачніші!

Фото Людмили ХВОЙ.

Бобровиця Чернігівської області.

Де межа популістським обіцянкам?

РОЗДУМИ НЕБАЙДУЖОГО

Що сталося з тобою, Україно? Чому ти, оспівана в піснях і думках як чиста прекрасна і ніжна, котишся в помийну яму? Страшно подумати, що славні твої сини і дочки дедалі більше працюють не на своїх неозорих пшеничних нивах, заводах чи фабриках, а мусять шукати заробітки за кордоном.

Після проголошення незалежності України була велика надія, що побудуємо вільну і економічно міцну державу, відродяться духовність і культура громадян. Проте, схоже, що після тривалого тупцювання на місці основними виробничими ресурсами заволоділи кримінально-олігархічні групи.

Нові сподівання зажеврили після помаранчевої революції. Адже гасла «бандитам — тюрми», «багаті поділяться з бідними» були багатообіцяючими. Та, напевне, брак політичної волі поховав патріотичний порив народу. А деякі казнокради, про яких неодноразово повідомлялося у ЗМІ, не притягнуті до відповідальності, а продов-

жують розважатися на різних шоу та вечірках.

І ось нові президентські вибори. Більшість претендентів на найвищу посаду вже по кілька разів побували на впливових владних шаблях, проте особливих політичних чи економічних реформ у країні не провели. Їхнім популістським обіцянкам немає меж. Можновладці їздять по наперед відремонтованих установах, дарують перед телекамерами ключі від квартири й автомобілів. А ви, шановні, пройдіться палатами звичайних лікарень, подивіться на обідрані стіни, старі непрацюючі крани і каналізацію, поспілкуйтеся з хворими, які, мов на базарі, шукають, кому б дати хабара, щоб вилікував...

ДУМКИ ВГОЛОС

Прикро за багату країну і розумних людей

Ось уже кілька років я із задоволенням перечитую кожну сторінку улюбленого «Голосу України» і шукаю в ньому хоч якусь розраду. Бо з кожним тижнем нам, колишнім колгоспникам, а нинішнім пенсіонерам, немає ніякої радості від того, як розвивається незалежна Україна.

Безумовно, певний прогрес у деяких сферах є, але про людей старшого віку, якщо сьогодні й піклуються, то тільки на словах. Ми вже і сил не маємо, а працювати на присадибних ділянках мусимо, бо за пенсію, яку отримуємо, прожити нелегко.

Якби хоч болячки не надокучали. Бо, якщо захворів, — або до ями, або з простягнутою рукою до дітей. Коли потрапляєш до лікарні, то охоплює жах, що ліки такі дорогі.

Та бачимо, що й молоді нашії теж скрутно. Більшість мусить їхати за кордон шукати собі роботу. До сліз прикро за нашу багату країну і розумних людей.

Ще добре пам'ятаємо, ті часи, коли ферми були доглянуті, поля — засіяні, робочі руки — затребувані. А скільки було техніки...

Тепер ферми покинуті напризволяще. Їх розтягли, розікрали, розпродали. А на полях — одні бур'яни. Молоді роботи немає, а їсти хочеться щодня та й одягатися треба.

Наші ж кандидати у президенти лишень обіцяють робочі місця, нові школи, безплатне лікування, соціальну допомогу сім'ям з дітьми. А що їм заважало робити це принаймні останні п'ять років, коли вони були при владі? Тож їхні обіцянки-цяцянки викликають великий сумнів.

Григорій ОНИЩЕНКО.

Крути
Ніжинського району
Чернігівської області.

ПАМ'ЯТЬ

А сувеніри від «Голосу України» бережу

Добрий день вам і доброго здоров'я, шановні працівники «Голосу України»! Турбує вас дружина Гончара Івана Денисовича, який передплачував газету з перших днів заснування, цінував її і любив читати.

Сувеніри від «Голосу України» (кашкетик і футболку) я бережу, як пам'ять, бо вже майже півроку, як мій дорогий Іван відійшов у Вічність. Він був доброю людиною, люблячим батьком і дідусям. Інвалід Великої Вітчизняної війни І групи він все життя працював в освітянській галузі. Після його втрати мені дуже тяжко на душі.

Тепер газету читаю сама й зберігаю номери з цікавими статтями.

Щиро дякую вам усім, добрі й мудрі люди. Хай вам Бог посилає міцне здоров'я і береже на кожному кроці. Щастя вам, творчих успіхів і миру на довгі роки.

З глибокою шаною і вдячністю —
Марія ГОНЧАР.

Вінниця.

Жеребкування груп фінального турніру Євро-2012 відбудеться 11 грудня 2011 року в Києві. Про це заявив директор турніру Євро-2012 у Польщі Адам Олькович. Відбірний турнір Євро-2012 розпочнеться 3 вересня 2010 року, а завершиться 15 листопада 2011 року другими стиковими матчами національних збірних.

Відзначилися лише українці

Футбол. Марбелья (Іспанія). Міжнародний турнір «Копа дель Сол». Призовий фонд два мільйони шведських крон. **Блакитна група.** «Кальмар» (Швеція) — «Копенгаген» (Данія). 1:2. **«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Мольде» (Норвегія). 3:0. Голи:** Гладкий, 35, Гай, 86, Кравченко, 89. **«Шахтар»:** П'атов, Шевчук (Кобін, 88), Чижов, Ракицький, Гюбшман, Фернандіньо, Ілсінйю (Гай, 46), Коста (Кравченко, 82), Вілліан, Срна, Гладкий (Адріано, 46). **Тренер** — Мірча Луческу. **«Мольде»:** Ларсен, Ватсгауг (Симонсен, 79), Стін, Форен, Риндарой, Гестад, Гозеф, Сіуне (Скіолсвік, 66), Мострем (Андріасон, 79), Фалл (Ертсас, 66), Діоф. **Тренер:** К'ел Йоневрет. **Вилучено** Фернандіньо, 41 (удар суперника ногою). **Рефері** — Томмі Ск'єрвен (Норвегія). Стадіон Спортивного союзу Марбельї. 200 глядачів. 13 градусів.

Звичайно, півоборонець «Шахтаря» Фернандіньо підвів команду. Давати волю емоціям негоже. Але в усьому варто шукати і якийсь позитив. Так от, залишившись у меншості, «гірники» заграли ще рішучіше й переконливіше, виявивши вольові якості.

Після красеня-м'яча, котрий Гладкий ефектно забив у «дев'ятку» з блискучої передачі Фернандіньо, донеччани ще двічі примушували норвежців капітулювати. Причому героями епізодів також були українці. Втім, як для такого періоду, досить пристойно зіграла вся команда. Найбільше тишило те, що «Шахтар» діяв за чіткою програмою і переконливо виконав її.

Чемпіонат Англії. Перенесений матч 21 туру. **«Фулгем» (Лондон) — «Портсмут». 1:0. Гол:** Грінінг, 73. **«Фулгем»:** Шварцер, Гюз, Бейрд, Гангеланд, Шорі, Келлі (Дікгасой, 55), Грінінг, Дафф, Мерфі, Оака (Невланд, 69), Замора (Ельм, 78).

«Динамо» — в Португалії

Після п'ятиденного перебування в Києві делегація ФК «Динамо» (Київ) вирушила до міста Фаро, розташованого на півдні Португалії. Там 23 динамівці працюватимуть до 15 лютого на другому навчально-тренувальному зборі.

Це воротарі — Шовковський, Богущ, Бойко; оборонці — Алмейда, Бетао, Хачериді, Єременко, Несмачний, ель Каддурі, Маграо, Петров; півоборонці — Михалик, Вукоевич, Гусев, Нікович, Гармаш, Юссуф, Калитвинцев; нападники — Шевченко, Мілевський, Ярмоленко, Кравець, Зозуля.

Відзначимо, що порівняно з першим збором до Португалії не полетіли п'ятеро футболістів. Як раніше повідомлялося, Олександр Алієв підписав контракт із московським «Локомотивом», Темура Парцванія і Дмитро Коркишко продовжать підготовку до сезону в другій команді клубу, а Денис Делечко рушив на оглядини до пермського «Амкара». Також не полетів до Португалії Олег Шалаєв, з яким вирішено не підписувати контракт.

Аїла Юссуф повернувся з Анголи, де в складі збірної Нігерії завоював бронзову медаль на турнірі Кубка африканських націй. На жаль, у Києві залишився Тіберіу Гіоане, котрий лікується.

В Португалії для чемпіона України заплановано три контрольних матчі. 6 лютого динамівці поміряються силами з представником першої ліги чемпіонату Ірландії «Мервусе Юнайтед», 10 лютого зустрінуться з командою вищої ліги чемпіонату Португалії «Ольяненсе», а напередодні повернення додому проексаменують лідера польської Екстракласи — «Віслу» з Кракова.

Проводжали олімпійців до Канади

Позавчора олімпійську збірну України провели на зимові Ігри-2010 до Ванкувера (Канада). Урочиста церемонія проводів відбулась у столичному Українському домі. З усієї національної команди у церемонії участь взяли лише 11 спортсменів із 47. Решта уже в Канаді.

Президент України Віктор Ющенко побажав олімпійцям успішного виступу. «Немає більшої гордості, ніж коли звучить український гімн. Це комплімент нашій нації, нашому духу, нашій державі», — сказав він. І побажав успіху всім українським спортсменам: щоб вони продовжили традицію українських олімпійців, які на літніх Іграх у Пекіні посіли високе одинадцяте командне місце.

Президент НОК Сергій Бубка побажав успіху олімпійській збірній. Однак не зробив прогнозів щодо шансів українців у Ванкувері.

«Як казав П'єр де Кубертен, головне — участь. Тому ми готові до участі, а якщо будуть медалі, ми будемо дуже раді. Наші не найкращі виступи на зимових Олімпіадах пов'язані з тим, що в нас тривалий час ці види не розвивалися. Сьогодні ми реально і об'єктивно є олімпійською державою в літніх видах.

Отже, маємо слабеньку інфраструктуру. Наприклад, в Україні немає жодної траси для санного спорту. Тому багато наших спортсменів тренуються за кордоном, чемпіонат України з санного спорту проводиться в Латвії.

Нам справді треба розвивати спортивні бази, вкладати в інфраструктуру серйозні кошти. Таке можливо тільки за державної підтримки. Адже те, що ми маємо сьогодні, — це спадок від радянського періоду, ці бази вже не відповідають вимогам сучасного спорту.

Оно подивіться, скільки в Білорусі збудовано останніми роками різноманітних спортивних споруд — палаців, басейнів, веслувальних каналів, велотреків, манежів. Хіба ми гірші? Все це має будуватися для масового спорту, для того, щоб покращувати здоров'я нації. І там зможуть тренуватися ще й наші провідні спортсмени».

На знімку: фігуристи Катерина Костенко і Роман Талан під час церемонії в Українському домі.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Варварівку трясє, як Гаїті...»

«Ми обурені тим, що доля Варварівського районного стадіону вирішується за нашою спиною, і категорично проти будівництва на цьому місці автозаправного комплексу...» (Зі звернення трудового колективу школи № 60 до депутатів Миколаївської міськради).

Ласий шматок

На сесії міськради довкола ласої земельної ділянки в Центральному районі міста Миколаєва — Варварівського стадіону — зненацька схрестилися піки. Деякі депутати проштовхували рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки площею понад тринадцять тисяч квадратних метрів: на місці стадіону якісь покупці з Криму намірилися побудувати автозаправний комплекс. Перелом у сесійному залі намітився після переконливого виступу депутата міськради Олександра Жолобського. Його підтримали заступник директора школи № 60 Світлана Колодієнко та юні представники учнівського колективу. «Не дайте забрати в нас стадіон, — вимагали вони. — Варварівку вже

зараз трясє, як Гаїті: люди не заспокояться, поки не відстоять стадіон, а нас понад 11 тисяч!...»

У результаті більшість депутатів дружно підняли мандати: заявникові було відмовлено в перепрофілюванні землі.

Громадськість, продемонструвавши свою активність, перемогла!

Наша довідка

Старовинного селища Варварівка як такого вже нема на карті. Хоча старий жарт про те, що Миколаїв — це місто біля Варварівки, міцно закріпився в людській пам'яті. Селище давно злилося з Миколаєвом і стало частиною Центрального району міста. Але продовжує залишатися адміністративним центром сільського Миколаїв-

ського району, що колись був Варварівським. За документами Варварівський районний стадіон разом з нежитловими будовами було продано кримській будівельній організації ще позаторік. Те, наскільки законна ця угода, — питання окреме. Стадіон має славу п'ятдесятилітню історію: тут проводилися пам'ятні заходи, відбувалися змагання. 1956 року виконком Варварівської райради виділив селищній раді з громадських земель колгоспу імені Газети «Іскра» під будівництво спортивного об'єкта три гектари землі. Після введення в експлуатацію стадіон передали Миколаївській районній організації кооперативно-профспілкового фізкультурно-спортивного товариства «Колос».

Районне майно

Коли депутатам Миколаївської райради стало відомо, що стадіон «Колос» разом із будовами та футбольним полем продано приватному кримському підприємству, вони спочатку не повірили. Як можна про-

дати колективну власність сільських і селищних громад Миколаївського району?

У зв'язку з цим призначили депутатську комісію.

Документи, «накопани» депутатами, не зайво вивчити прокуратурі. Там є дивовижні метаморфози, завдяки яким стадіон було виведено з миколаївського районного кооперативно-профспілкового фізкультурно-спортивного товариства «Колос» й уведено в миколаївську районну громадську організацію — фізкультурно-оздоровчий клуб «Колос».

Районні депутати звернулися в обласне КРУ та Господарський суд. Глава Миколаївської райради Юрій Серебряков вважає: стадіон повинен належати громаді Миколаївського району, людям, що проживають на території 18 сільських рад. Це комунальне майно, і громада вправі сама розпоряджатися його долею. Жителі категорично проти, щоб на лобному місці, в самісінькому серці Варварівки, поруч із церквою та меморіалом загиблих воїнів хтось будував автозаправку.

Галина ПОРФИР'ЄВА.
Миколаївська область.

І в сімдесят ми молоді!

Викладач Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу 70-річний Іван Файчак на відкритому чемпіонаті Києва з легкої атлетики серед ветеранів переміг у бігу на 60 м з бар'єрами та зі стрибків у довжину і висоту. Він представлятиме ветеранів України на чемпіонаті світу з легкої атлетики, що відбудеться 1–6 березня в Канаді.

На чемпіонаті в Києві відзначився ще один іванофранківець — 62-річний Василь Кричун. Чоловік став переможцем у бігу на чотирьох дистанціях: 200, 400, 800 і 3000 метрів. На двох із них (400 і 3000 м) встановив особисті рекорди. Василь Кричун — депутат Івано-Франківської міської ради. Спортсмен став активно займатися після того, як вийшов на пенсію. Та за цей короткий час уже неодноразово ставав чемпіоном України і чемпіоном Києва з бігу та спортивної ходьби. 2009 року на чемпіонаті Європи серед ветеранів на дистанції 30 км встановив рекорд України і ввійшов до десятки найсильніших легкоатлетів Європи. Торік Кричун створив обласну федерацію легкої атлетики, щоб розвивати ветеранський спортивний рух на Прикарпатті.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

ФОТОФАКТ

Хокей. Триває чемпіонат країни в дивізіоні А. Напруженим виявився поєдинок «Білого барса» (Броварський район) з лідером турніру київським «Беркутом». Броварчани переграли столичний клуб — 5:3 (3:1, 0:1, 2:1).

Турнірне становище: «Беркут» — 33 очка (14 матчів), «Сокіл» (Київ) — 30 (13), «Харків» — 27 (12), «Білий барс» — 21 (13), «Донбас» — 6 (14), «СДЮШОР-Ворони» (Суми) — 0 (12).

На знімку: момент зустрічі «Білого барса» і «Беркута».

Фото Павла КУБАНОВА.

ОГЛОШЕНИЯ

Сьогодні в Україні посиляться морози, пройде невеликий сніг, і тільки в західних, а вдень і в східних областях країни буде без опадів. Температура повітря в більшості областей становитиме вночі 7—12° морозу, на заході та сході до 15° морозу. Удень термометри покажуть 4—9° морозу, у Карпатах і на Луганщині до 12°; у Криму вночі 2—7° нижче нуля, удень близько 0°. На дорогах збережеться ожеледиця. Вітер південно-східний, 5—12 м/с. У Києві й області пройде невеликий сніг. Температура повітря вночі 7—12°, удень 4—9° морозу.

КОРИСНО ЗНАТИ

Заглядайте в холодильник якомога рідше

Холодильник краще встановити в сухому, добре провітрюваному приміщенні, подалі від плити й батареї. Не можна встановлювати холодильники там, де відносна вологість вища 80 %.

- Параметри електричної мережі мають відповідати параметрам холодильника. Не використовуйте при підключенні холодильника перехідники й подовжувачі, що не відповідають потужності цього приладу.
- Установлюючи холодильник поруч із іншим холодильником або морозильною камерою, пам'ятайте, що мінімальна відстань між ними має бути два сантиметри. Це запобігатиме утворенню водяного конденсату.
- Вентиляційну решітку холодильника в жодному разі не можна нічим закривати. Повітря, що нагрівається задньою стінкою, має вільно циркулювати, інакше ваш агрегат довше перебуватиме в робочому стані й, відповідно, споживатиме більше енергії.
- Не встановлюйте на холодильник важкі предмети, не спирайтеся на його стінку.
- Продукти кладіть на полиці в закритих посудинах або загорненими в поліетиленові пакети. Не ставте в холодильник теплу їжу.
- Двері холодильника відкривайте якомога рідше й на короткий час.

Світлана ІВАНОВА.

МАЙСТРУ НА ЗАМІТКУ

І стілець — як новенький!

Буває, що стілець, на вигляд ще не старий, розхитується, хоч викидай. У таких випадках я розбираю його на складові частини й видаляю залишки старого клею зі всіх шипів і гнізд. Потім змазую всі необхідні вузли з'єднань спеціальним клеєм (можна «Моментом»), ставлю все на місце й простукую попередньо обмотаним тканиною молотком. Потім стягую зібраний стілець товстою мотузкою й залишаю сохнути на добу. Мій стілець стає як новенький!

Андрій ВОРОБІЙОВ.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Кілька років тому, коли по Україні прокотилися 30-градусні морози, знайомий завідувач аптеки на запитання: «Як справи?» відповів: «Погано! Людей в аптеці дуже мало. Не хворіють! Морози винні». Проте восени минулого року у фармакологів була урожайна пора. За словами экс-міністра охорони здоров'я Миколи Поліщука, за вісім днів ажіотажу та паніки довкола «свинячого грипу», аптеки отримали виручку, яка дорівнює їхнім річним статкам. Ось так ми, українці, «забезпечуємо» своє здоров'я.

А грип щорічно приходить до нас майже в один і той самий час. До нього готуються медики та фармацевти, але не готуємось до протистояння вірусу ми самі, майбутні жертви недуги. Хворіти не хоче ніхто, та мало хто докладає для цього зусиль.

Зовсім інакше ставляться до епідемії грипу випускники школи здоров'я «Золота рибка». Вони знають: щоб запобігти хворобі, треба готувати організм завчасно. Імунна система потребує постійної уваги. Здоров'я людини можна забезпечити тільки при умові системного, комплексного підходу.

Як зміцнити імунітет

В «Золотій рибці» розглядають такі складові системності відновлення (збереження) здоров'я:

- Духовна складова та її стрижень — Віра. Саме жадібність, злість, страх, ненависть, заздрість тощо руйнують редути імунної системи.
- Єдність: думки—слова—справи. Якщо ці три енергії спрямовані в один бік та заряджені позитивно, ви досяг-

нете бажаного результату, і не тільки в зміцненні здоров'я.

Якщо харчуватиметеся згідно з наведеною таблицею і між прийомом продуктів білкової та вуглеводної груп буде не менше 2 годин, ваш організм зекономить біоенергію в десятки разів більше, аніж при змішаному харчуванні.

У раціоні кожного повинні бути: часник, цибуля, лимони, квашена капуста. Значно зміцнює імунітет щоденне

вживання 2—3 столових ложок пророслих зерен пшениці. Паросточки повинні бути 1,5—2 мм (тільки наклюнуються).

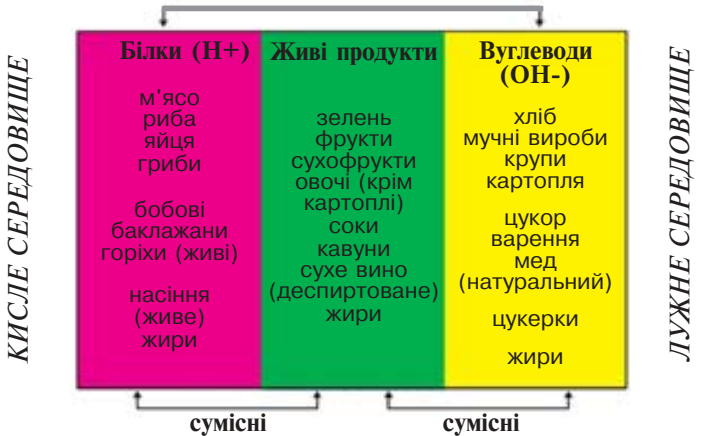
Структурована вода: тала, джерельна, свіжовичавлені соки овочів та фруктів. На добу потрібно вживати не менше 1,5—2 л такої рідини.

Талу (протієву) воду найпростіше готувати так: в пластикову пляшку 3-під мінеральної води (1,5 л або 2 л) набираєте воду (краще очищену), тільки не по вінця (щоб не тріснула), і кладете в морозилку. Коли вода повністю замерзне, ставите її, щоб розтала. Перші 150 (200) мл виливаєте — це буде мертва вода (D₂O). Те, що залишилося, ділите умовно на три частини — дві зливаєте в скляну банку для вживання, а третю, залишкову, виливаєте в каналізацію.

Мирон ХОДА, директор Оздоровчого комплексу санаторного типу «Приморський» та школи здоров'я «Золота рибка».

Продовження у наступному випуску «Параду порад». Приморськ Запорізької області.

- Роздільне харчування та вживання структурованої води (рідини). Одночасне вживання білків та вуглеводів шкідливе для організму

По лавровий лист Анатолій Большой в магазин не ходить

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Житель селища Млинів Анатолій Большой (на знімку внизу) не купує лавровий лист уже більше десяти років. Але не тому, що не любить лаврового смаку у стравах, а тому, що виростив лаврове дерево у домашніх умовах. Воно — аж під саму стелю (на знімку праворуч).

Хоч про Анатолія Большого знають в Україні головним чином як про унікального природознавця, котрий у домашніх умовах вирощує різноманітні їстівні гриби, світ його захоплення цим не обмежується. Анатолій Романович, приміром, виростив лаврове дерево, яке в основному культивується у теплих країнах з приморським кліматом.

— Лаврове дерево я почав вирощувати не заради того, щоб із листя плести переможний лауреатський вінок, — усміхається Анатолій Большой, — а з двох інших

причин. Перша — це проста людська цікавість: приживеться лавр у незвичному для нього кліматі чи ні. Друга — це унікальні його властивості. Причому не тільки кулінарно-харчові. Лавр, приміром, прекрасно очищає повітря, ароматизує воду.

На щастя, посаджений пагінець прижився, і наразі лаврове дерево виросло у кімнаті до самої стелі. Воно гарно цвіте, має привабливий вигляд. І, звичайно ж, знімає потребу купувати лавровий лист у магазині. Більше того, магазинне листя засушене, а тут — завжди свіже. Треба, скажімо, прип-

равити борщ чи м'ясо — ступив два кроки від кухні, зірвав кілька листочків — і страва набирає вже зовсім іншого аромату.

Загалом млинівський природолюб на власному досвіді переконався, що лаврове дерево не надто примхливе у вирощуванні, але постійно потребує уваги. А найперше — тепла, вологі та світла. Розмножується лавр кореневими відводами, пасинками, черешками, насінням.

Листя збирають через два роки після посадки, в жовтні—листопаді, коли вони містять максимальну кількість ефірної олії. До складу олії входить чимало духмяних і летких сполук, завдяки яким лавр має фітонцидні властивості та неабияк сприяє очищенню повітря. Окрім того, в плодах міститься багато дубильних речовин, а в листі — крохмаль. Отже, лавровий лист збуджує апетит та покращує перетравлення їжі. Він широко використовується для консервування, робить смачнішими страви.

Анатолій Большой радить й іншим посадити у себе лаврове дерево.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область. Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua).

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.

Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16179

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

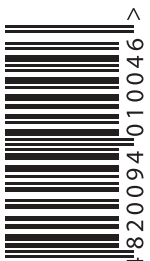
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4820094010046